Jaargang 112. Vrijdag, 6 Mei 1853. No. 53.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD
voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Op MAANDAG den 23sten Mei 1853, des middags te 12 uur, in een der apartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal door den COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFDINGENIEUR van den WATERSTAAT in het Eerste Distrikt, onder nadere approbatie worden aanbesteed:

1. *Het onderhouden der Zeeweringen wederzijds* Delfzijl, *van den 1sten Julij 1853 tot en met den 30sten Junij 1856.*

2. *Het herstellen van het Houten Schermwerk ten Noordwesten van* Delfzijl, *in de Zuidwending, tusschen de hoofden no. 3 en 6, in den jare 1853.*

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij enkele inschrijving.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen* in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN KATE, SMEEHOF en de wedw. DE JONGE, [illegible] PLAAT, in het Blaauwe Paard; bij [illegible] VISSER, in de Zon; bij de wedw. RESKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de Apoort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij de wedw. VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp* bij den kastelein KNOL; te *Warfhuizen* bij A. NANNINGA; te *Winsum* bij de wedw. WIERSEMA; te *Bedum* in het Gemeentehuis; te *Onderdendam* in het Zijlvesterhuis en bij den kastelein JAN KNOOP PATHUIS; te *Appingedam* bij de kasteleins EVERS, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, HEMMES, S. J. DE VRIES en de wedw. WEITS; te *Ten Boer* in het Gemeentehuis en bij den kastelein A. LINTHORST te *Kaakheem*; te *Termunterzijl* bij den Zijlwaarder; te *Martenshoek* bij de wedw. MEURS; te *Zuidbroek* bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten* bij de wedw. WISSEMAN; te *Nieuwe Schans* bij den kastelein ROSE; te *Veendam* in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk* bij de wedw. DE BOER; te *Zuidhorn* in het Gemeentehuis, en te *Noordhorn* bij den kastelein A. H. WIERINGA.

Nadere informatiën en aanwijzing in loco kunnen worden aangevraagd bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat en bij den Ingenieur N. J. VAN DER LEE, te *Groningen*.

GRONINGEN, 2 Mei 1853.

De Commissaris des Konings voornd.:
I. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING
VAN
SLIJKBAGGEREN.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden: **Het SLIJKBAGGEREN in, en het UITDIEPEN van de HAVENS en DIEPEN in en buiten de Gemeente *Groningen*, voor het jaar 1853.**

De Voorwaarden, waarnaar deze Aanbesteding zal plaats hebben, zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl nadere INLICHTINGEN te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

De Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent is bepaald bij de Algemeene Voorwaarden, door den Raad vastgesteld den 9den April 1853, moeten vóór of uiterlijk op DONDERDAG den 12den Mei 1853 aan het Raadhuis worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing aan den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op VRIJDAG den 13den Mei 1853, des voormiddags te 10 uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 2 Mei 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEEESTER EN WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, —

Gezien de Notificatie van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, van den 20sten April 1853, opgenomen in Z.H.E.Gs. Besluit van dienzelfden dag (*Provinciaal Blad* no. 50), waarbij de **UITGIFTE** van de **VERKLARINGEN** voor het **PATENTREGT**, voor het dienstjaar 18$\frac{53}{54}$ is bepaald:

1) Voor de PATENTPLIGTIGEN vermeld onder no. 37 tot 40 van Tabel XIV (SLIJTERS in WIJNEN, TAPPERS, KROEGHOUDERS en KOFFIJHUISHOUDERS), op MAANDAG den 2den Mei aanstaande, en de WEDERINZAMELING van die verklaringen op VRIJDAG den 6den Mei aanstaande;

2) Voor al de overige PATENTPLIGTIGEN op VRIJDAG den 6den Mei aanstaande en volgende Werkdagen, en de WEDERINZAMELING van die VERKLARINGEN op DINGSDAG den 17den dierzelfde maand; — brengen zulks ter kennis van de belanghebbenden, en hebben voorts noodig geoordeeld:

I. In het bijzonder ter kennis te brengen van:

a. De INLANDSCHE en VREEMDE KRAMERS, KOOPLIEDEN of OMLOOPERS, bedoeld in de Tabellen no. 7 en 8 van de Wet op het Patent van den 21sten Mei 1819, nader gewijzigd bij de Wet van den 16den Junij 1832 (*Staatsblad* no. 30), en bij de Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 16);

b. De DEBITANTEN van LOTERIJBRIEFJES;

c. Zoodanige HANDELDRIJVENDE, als KOOPLIEDEN belaste personen, die hunne Waren ter verkoop, hetzij in het groot, hetzij in het klein, te water of te lande met zich voeren;

d. De EIGENAREN, VASTE HUURDERS of andere VASTE GEBRUIKERS van BINNENSCHEPEN, SCHUITEN en VAARTUIGEN, belastbaar verklaard bij Tabel XVI, gevoegd bij de Wet van den 22sten April 1852 (*Staatsblad* no. 61);

Dat zij, voor zoo verre zij na den 1sten Mei een der opgenoemde Beroepen of Bedrijven voornemens zijn uit te oefenen, zich, tot bekoming van een PATENT, ten KANTORE der ZETTERS, op het Raadhuis dezer Stad, van den 2den tot en met den 14den Mei aanstaande, van des voormiddags 9 tot 's namiddags 1, en des namiddags van 3 tot 6 uur, uitgezonderd Zon- en Feestdagen, met opgave van de *roode letter* en het *nommer* hunner woning, moeten aangeven, ten einde, na gedane betaling bij den Ontvanger, voor zooverre de Wet dit van hen vordert, hunne Patenten te kunnen bekomen.

Wordende overigens de belanghebbenden verwittigd:

1. Dat ieder, die eene KERMIS bezoekt, verpligt is, om op iedere plaats, waar hij de Kermissen of Markten bezoekt, een AFZONDERLIJK PATENTREGT te voldoen, ten ware hij, Inlander zijnde, in de Gemeente zijner Woning de regten voor al de te bezoeken Kermissen of Markten in ééns ten volle verlangt te voldoen.

2. Dat ieder, die zijn bedrijf anders dan op Kermissen of Markten uitoefent, zich in de GEMEENTE zijner WONING van PATENT behoort te voorzien, en in sommige gevallen slechts AANVULLINGSREGT verschuldigd is.

3. Dat ieder, die zijne GOEDEREN in HERBERGEN, BERGPLAATSEN, HUIZEN of andere GEBOUWEN van DERDEN UITSTALT, een AFZONDERLIJK PATENTREGT verschuldigd is voor iedere Gemeente die hij bezoekt, en aldaar ook telkens reize de belasting behoort te betalen.

Voorts worden de bovengenoemde Patentpligtigen verder gewaarschuwd, hun beroep niet uit te oefenen zonder het PATENTBLAD bij zich te hebben, vermits zij zich, bij gebreke daarvan, blootstellen aan de boete, vastgesteld bij art. 32 van de Wet op het Patent van den 21sten Mei 1819.

II. DE SLIJTERS in WIJNEN en STERKE DRANKEN, TAPPERS, KROEGHOUDERS en KOFFIJHUISHOUDERS en alle andere PATENTPLIGTIGEN vermeld in no. 37–40 van Tabel XIV te verwittigen, dat aan hen het Patent niet mag worden afgegeven, en zij hun bedrijf niet mogen uitoefenen, dan nadat zij hun verschuldigd PATENTREGT over het laatst afgeloopen dienstjaar ten volle en de helft van hunnen aanslag over het nieuwe dienstjaar hebben voldaan; en wordt hun tevens kenbaar gemaakt, dat hunne Patenten ter hunner beschikking zullen zijn, zoodra zij hebben doen blijken, dat zij hun verschuldigd PATENTREGT over het afgeloopen dienstjaar ten *volle* en dat over het nieuwe dienstjaar voor de *helft* hebben voldaan.

III. Alle PATENTPLIGTIGEN zonder onderscheid, te waarschuwen, dat zij in geen geval zich daarop mogen beroepen, dat aan hen geene verklaring tot aangifte is bezorgd, en dat zij derhalve, geene verklaring hebbende ontvangen, die moeten aanvragen ten KANTORE van de ZETTERS op het Raadhuis; — dat, mitsdien met name de SLIJTERS in WIJNEN, enz. en verdere PATENTPLIGTIGEN onder no. 37–40 van Tabel XIV opgenoemd, indien zij op den 6den Mei eerstkomende geene verklaringen hebben onvangen, ter aangewezene plaats hunne aangifte moeten doen.

GRONINGEN, 28 April 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de uitreiking van de **BESCHRIJVINGSBILJETTEN** van de PERSONELE BELASTING voor het dienstjaar 18$\frac{53}{54}$, volgens art. 1 van het besluit van den Heer COMMISSARIS DES KONINGS in deze Provincie, van den 20sten April 1853, no. 12 (*Prov. Bl.* no. 49), zal dlaats hebben op VRIJDAG den 6den Mei aanstaande en volgende Werkdagen; dat echter, zoo iemand bij het bezorgen of terughalen van de Biljetten mogt zijn overgeslagen, hij zich daarop niet zal kunnen beroepen, maar desniettemin verpligt is de vereischte verklaringen vóór of op den 31sten Mei aanstaande in te dienen ten KANTORE van den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN, bij wien de Biljetten ter invuling verkrijgbaar zijn, en dat tot **TEGENSCHATTERS** voor de PERSONELE BELASTING door Burgemeester en Wethouders zijn benoemd:

AREND GERTS RIGA,
JOHANNES FENSELING,
JURJEN HEERES,
RENSO KLUGKIST,
JOHANNES HARMANNUS MEINARDUS JANSSEN en
CHRISTIANUS RENARDUS NIEKUS.

Eindelijk wordt aan de Ingezetenen herinnerd, dat voor de PERSONELE en andere DIRECTE BELASTINGEN de **Roode Letter en Nommer** zullen worden gebezigd, en niet meer de zwarte letter en nommer, als welke in 1851 zijn vervallen, en van de Huizen enz. kunnen worden weggenomen.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

GRONINGEN, 28 April 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* herinneren bij deze de daarbij belanghebbenden, ter voorkoming van onaangenaamheden, aan de navolgende **BEPALINGEN**, voorkomende in art. 16 van het REGLEMENT op de PAARDENFOKKERIJ in de Provincie *Groningen*, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 19den Augustus 1848, no. 70, luidende:

„Ieder Eigenaar of Houder eener Merrie, welke een „Veulen werpt, onverschillig of het Veulen afkomstig is „al dan niet van eenen Hengst, tevens aan den Merrie„houder in eigendom toebehoorende, zal gehouden zijn, „om daarvan binnen eene week daarna van de geboorte „van het Veulen aangifte te doen of te laten doen aan „het hoofd van het Plaatselijk Bestuur, waaronder hij be„hoort, met opgave van de kleur en verdere teekenen van „hetzelve en van het Moederpaard, alsmede van den naam „en de woonplaats van dengenen, bij wiens Hengst de „Merrie gedekt is, of, zoo hij de Merrie, reeds Veulen „dragende, verkregen, in plaats van den naam en de „woonplaats des Eigenaars van den Hengst, den naam en „de woonplaats desgenen, van wien, benevens de tijd wan„neer, en de plaats van waar hij de Merrie bekomen heeft.

„Indien de Houder der Merrie nalatig is in het behoor„lijk en tijdig aangeven van het Veulen, zal de Merrie„houder vervallen zijn in eene boete van *drie gulden.*"

GRONINGEN, 21 April 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* maken bekend, dat ter SECRETARIJ dezer Gemeente, tegen betaling van de kosten, gesteld op *f* 0.75, algemeen verkrijgbaar is gesteld het op den 28sten dezer, in gevolge art. 182 der Gemeentewet, aan den Raad gedaan **UITVOERIG** en **BEREDENEERD VERSLAG van den toestand dezer Gemeente over het jaar 1852.**

GRONINGEN, 28 April 1853.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

HERIJK.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebragt, dat de **HERIJK** van de ***Inhoudsmaten*** voor ***Drooge Waren***, zoo ***Tonnematen*** als ***andere***, van ***Korenschalen*** en van de ***Wisse***, benevens van de ***Vochtmaten***, in deze Gemeente zal plaats hebben, voor de Ingezetenen, wonende in de letters T, U, V, W, X, IJ en Z, van den 9den tot den 13den Mei, telkens van **9—12 en** van 2—5 uur.

De BETAALMEESTER te *Groningen* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de RENTEN der PROVINCIALE GELDLEENINGEN, verschijnende op den 1sten Mei 1853, alsmede de AFLOSSING der uitgelote OBLIGATIËN nos. **91** en **127** van de Leening voor de Wegen en Kanalen in het *Westerkwartier*; nos. **35, 48, 66** en **68** van de Leening voor het Uitdiepen van de Binnen-Æ.

GRONINGEN, 29 April 1853. RENGERS.

BUREAU VAN POLITIE.

Er is in den morgen van den vierden Mei **gevonden**, buiten het **Kleine Poortje**: Een **PAKJE**, waarin een NIEUWE PANTALON en VEST van zwart Laken en drie NIEUWE WOLLEN VROUWEN ONDERBROEKEN, alles geknoopt in een' ZAKDOEK. De verliezer kan deze goederen ten Burele van Politie terugbekomen.

RAADSVERGADERING,
Zaturdag den 7den Mei 1853, des voormiddags te 10½ uur.

INGEZONDEN STUKKEN.

De Natie zij zelfstandig.

„Wanneer het kind kan gaan, werpt „het zijnen valhoed weg; wanneer de „geest tot rijpheid komt, laat hij den „leiband varen."

De eisch, dat er geene bisschoppen zullen komen, heeft een nieuw ministerie geboren doen worden. Zal dit aan dien eisch voldoen? — Wij gelooven 't niet. De heer VAN HALL toch heeft reeds den 29sten November des vorigen jaars in de Tweede Kamer der Staten Generaal openlijk uitgesproken: *„dat de R.-K. eeredienst zich op zoodanige wijze kan organiseren, als zij in hare belangen en in die van haar geloof noodig oordeelt."*

De toekomst zal echter leeren wat hiervan worde. Doch de natie zij thans meer dan ooit *zelfstandig*. — Er zijn er, die de tijden van vóór 1848 terug wenschen. Ongeoorloofde middelen werden daartoe meermalen aangewend; en 't is de vraag of sommigen niet zóó ver zouden kunnen gaan, om ter bereiking van dat doel de vaan der *godsdienst* te hijschen, om aan haar een Judas Iscarioth te worden, haar kussende, om haar te verraden.

PROTESTANTEN en ROOMSCHEN! er is in de laatste dagen in Staat en Kerk eene spanning ontstaan, die alleen door sectengeest geboren kan worden. Men prijst dien geest als *godsdienstzin;* maar als Protestant verachten wij hem. Neen, niet dat schoone woord, tegen welks echtheid de vruchten getuigen. Ware godsdienst scheidt de harten der menschen niet vaneen, zij bindt ze vaster te zamen. Zoo godsdienstzin hartstogten kan opwekken, die met rede en menschelijkheid in strijd zijn, zoo godsdienstzin de natie uit één kan doen scheuren, zoo godsdienstzin het grondwettig regt kan belemmeren en het regt van den sterkste kan billijken, dan behoede ons God voor dien zin. Zoo zulk een godsdienstzin het beginsel onzer daden moet zijn, dan zou men in waarheid wenschen te zijn, wat men THORBECKE heeft genoemd: *„een man zonder beginsel."*

PROTESTANTEN en ROOMSCHEN! *weest zelfstandig.* Er zijn hartstogten tusschen u opgewekt, en waar deze over den drempel komen, daar verlaat de rede het huis. De verderfelijke sectengeest gaat nog voort die hartstogten aan te blazen. Zelfs velen uwer geestelijken — het spijt ons zulks te moeten zeggen — brengen daartoe niet weinig bij. Niet tevreden met de eenvoudige verkondiging van dat, wat waar en goed is en zaligt, schijnen sommigen heerschappij te willen voeren over de geesten hunner natuurgenooten. Hoog en hooger wordt de scheidsmuur tusschen u opgetrokken. Gij staat welhaast in eene vijandige positie tegen elkander en zulks — omdat gij niet in denzelfden tempel tot onzer aller Vader bidt. Rome laat hare dienaren den verfoeijelijken eed afleggen, om allen, die niet onder haar gebukt willen gaan, als vijanden te beschouwen en te vervolgen; de reactie van dien eed kan bij de andersdenkenden niet achterblijven. Ziet daar het beginsel van eenen strijd, die den schijn heeft alsof men in ernst meende, dat de weg tot God slechts door eene enkele kerkdeur gaat. Ziet dáár de oorzaak waarom in onze dagen zoo dikwerf het *geloof* aan de *kerk*, het Christendom van *Christus*, aan dat van *menschen* wordt opgeofferd.

Weest zelfstandig! Zelfstandig oordeel leert dat verscheidenheid van meeningen en gevoelens, zoowel als verscheidenheid in de stoffelijke wereld, eene grondwet der natuur is. Zonder die verscheidenheid geene wederkeerige ontwikkeling van den geest; en die ontwikkeling toch is het doel des levens. Alles — opvoeding, stand, beroep, aanleg, ouderdom, physiek gestel, ervaring — dringt met almagtige kracht tot die verscheidenheid aan. Gebiedt gij in staat, kerk of school, gelijkheid, gebied dan ook vrij dat al het gevogelte des wouds voortaan met de stem des nachtegaals zal zingen; klaagt gij over die verscheidenheid, klaagt dan vrij dat — *God u niet gehoorzaam is;* smaadt of verdoemt gij dengenen, die andere overtuigingen koestert dan gij, ge smaadt of verdoemt niet den mensch, maar Gods werk en wet. — „Gunt de geesten zich te bewegen in „hunnen eigendommelijken vorm. Zóó deed CHRISTUS; maar zoo „deden Sectenstichters nooit, niet één uitgezonderd." — Slechts daarin is eenheid, dat God de Vader van allen en dat liefde voor allen hetzelfde gevoel is.

NEDERLANDERS! *weest zelfstandig!* Thans voegt u die zelfstandigheid meer dan ooit. Zij alleen kan weder vereenigen, wat sectengeest van een scheurde. Maar meer nog, zij alleen kan den invloed werken, dien partijgeest, van welken aard ook, op de aanstaande verkiezingen der volksvertegenwoordigers zal trachten uit te oefenen. Die keuze is thans van het hoogste aanbelang; zij is veelbeteekenend voor de toekomst. Door haar kan het regt der vrije verkiezingen staan of vallen. Was uw ontslagen volksvertegenwoordiger de man uwer keuze en heeft hij uwe regten en belangen getrouw voorgestaan, geeft hem dan ook de voorkeur boven eenen onbekende, dien men u, onder welk voorwendsel ook, mogt pogen op te dringen. Wilt gij eenen anderen, oordeelt dan zelf, of voegt u bij zulke kiesvereenigingen, welks leden meerendeels uw vertrouwen verdienen. Onderlinge wisseling van gedachten toch kan der goede zaak niet dan bevorderlijk zijn. — *Weest zelfstandig!* De onzelfstandige is een onmondige; — hij verdient het regt der vrije verkiezingen niet.

S.

Keuzen voor de Staten Generaal.

Bij de aanstaande verkiezingen voor de 2de Kamer der Staten Generaal bedenke men wel wat men doe.

Wil men ultramontaansche (ultra-*Roomsche*) beginselen zien boven drijven, van hen, die, gebruik makende van de kortzigtigheid des volks, Nederland door deze hunne beginselen willen overheerschen, zoo kieze men de *voorstanders van het afgetreden ministerie;*

Wil men daarentegen wezenlijke liberaliteit, wil men de *Nederlandsche Katholijken* de hand reiken, wil men dat Nederland besta als een Protestantsche staat, zonder de Katholijken of bekwame, weldenkende Israëliten uit te sluiten; zoo kieze men *voorstanders van het tegenwoordige ministerie.*

Wil men allen, bekwamen of onbekwamen, gelijk stellen, zoo kieze men *democraten*, want *democratie* beteekent regering van het volk. Wil men liever geregeerd worden door hen, *die meer weten en beter opvoeding* hebben genoten (om het even of zij van *hooge* of van *lager* geboorte zijn), zoo kieze men *aristocraten;* want *aristocratie* beteekent *regering* van de *besten*, en wie zal niet liever door de besten dan door de minder goeden geregeerd worden?

*

Van onderscheidene zijden kwam mij dezer dagen het gerucht ter ooren, dat de heer J. F. ZIJLKER als lid der Tweede Kamer zou willen aftreden.

Gedrongen om hiernaar onderzoek te doen, heb ik van z. e. de stelligste verzekering ontvangen, dat dit, in het geval dat de kiezers hem op nieuw met hun vertrouwen mogten vereeren, nog nimmer bij hem was opgekomen; doch wel het allerminst in een oogenblik als het tegenwoordige, nu de grondwettige instellingen van 1848 meer dan ooit de on

dersteuning der rigting behoeven als die, welke ook hij is toegedaan.

Een kiezer uit het distrikt Winschoten.

Medekiezers voor de Provinciale Staten!

Zonder in eene beoordeeling te willen treden van de kandidatenlijsten, door de beide hier bestaande Kiesvereenigingen openbaar gemaakt, meenen echter onderscheidene medekiezers U op één punt opmerkzaam te moeten maken, omdat dit blijkbaar dikwijls maar al te zeer bij verkiezingen wordt over het hoofd gezien.

Het is namelijk gewisselijk niet voldoende, dat de persoon die zal gekozen worden, de man zij van uwe staatkundige kleur; neen, bij dient daarbij ook boven anderen de bekwaamheid te hebben, om door zijne kennis en ervaring bij uitnemendheid de aan hem mede toevertrouwde gewigtige belangen van land, gewest of gemeente te kunnen behartigen.

Wij treden volstrekt niet in eene beoordeeling van personen, maar vestigen hierop de aandacht, dat, hoe noodig en wenschelijk het ook zij, dat in onze Provinciale Staten-vergadering de landbouw en koophandel ruim vertegenwoordigd zijn, nogtans in die vergadering meer en ook andere belangen behooren vertegenwoordigd te wezen. En dat geldt niet enkel van regtsgeleerde kennis, het geldt evenzeer van *alle* specialiteiten, die op het gebied van het algemeene heil te huis behooren, en het geldt vooral niet minder daar, waar sprake is of zal komen van zaken van wetenschap. En waarlijk, zonder te veel te zeggen of iemand te krenken, mag men veilig beweren, dat in de gewestelijke en gemeentelijke vertegenwoordiging van een gewest, 't welk zich in het bezit van een bloeijend middelpunt van geleerd onderwijs met reden verheugt, de vertegenwoordigers van de wetenschap en de wetenschappelijke beoefening van 't geen tot het volks-welzijn behoort, alles behalve te veel op den voorgrond zijn geplaatst!

NIEUWSTIJDINGEN.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 16den April, waren de verschillen tusschen Perzië en de Porte in der minne vereffend. Die met Rusland zijn nog niet zoo verre gevorderd.

De Engelsche en Fransche gezanten, die bijna gelijktijdig aldaar zijn aangekomen, heeft de Sultan met onderscheiding ontvangen. Z. H. heeft den Franschen gezant een ontwerp van schikking nopens het Heilige graf voorgelegd, gewijzigd volgens de vorderingen van den Russischen gezant, en waarvan de bedoeling is het vernietigen der overeenkomst van 1848, doch de Fransche gezant heeft hiertegen geprotesteerd. Dat verschil zal zoo spoedig niet vereffend zijn.

De Porte vreest wel geen oorlog, maar laat uit voorzigtigheid de sloten aan den Bosphorus versterken, waartoe uit Engeland 54 *Paixhans* gekomen zijn.

Volgens de jongste berigten uit Konstantinopel, d.d. 25sten April, was de kwestie der heilige plaatsen, met toestemming van Frankrijk, naar Ruslands wensch beslist. De krijgstoerustingen waren gestaakt. Er werd onderhandeld over het Grieksche patriarchaat.

ITALIE.

Onder de vele boeken, die volgens een besluit van het H. Officie van den 24sten April verboden zijn, behooren: *de geschiedenis van Engeland* door *Macaulay*, de werken van *A. Gunther*, een werk over den toestand van de Gallicaansche kerk, enz.

— Als eene bijzonderheid wordt uit Rome gemeld, dat aldaar den 16den April op de heuvels van Albano en Tusculum nog sneeuw is gevallen, en dat op sommige wijngaarden des morgens rijp gevonden is. Volgens nasporingen, op het observatorium te Rome gedaan, had men in die streken sedert honderd-drieënveertig jaren geen zulken strengen winter gehad.

SPANJE.

MADRID, 30 April.

De minister van financiën *Bermudes de Castro* heeft zijn ontslag aangeboden; de Koningin heeft geweigerd het aan te nemen; de ministeriele crisis duurt voort.

DUITSCHLAND.

In gevolge besluit van den Bondsdag, van den 28sten April, is de afdeeling voor de Duitsche marine opgeheven.

— De prins *van Pruissen* moet aan eene deputatie van afgevaardigden uit Pommeren verklaard hebben, dat bij volstrekt geen voorstander is van de gemeentewet van 1850, doch zich niet vereenigen kan met de wijze, waarop de regering thans te werk gaat, om die wet te wijzigen of af te schaffen.

— Uit Berlijn meldt men, dat de Koning van België, wiens komst werd te gemoet gezien, aldaar tot den 10den zou verblijven, vervolgens zich naar Weenen zou begeven, dan naar Dresden en Gotha. De Koning van Pruissen zou zich eerst den 18den naar Weenen begeven. Alzoo blijkt het, dat alles wat men gemeld heeft omtrent eene bijeenkomst dezer Souvereinen in de hoofdstad van Oostenrijk, onjuist is. De Koning van Pruissen zou zich eerst daarheen begeven, als de Koning van België reeds vertrokken was.

— Volgens brieven uit Berlijn, is de reis des Konings van Pruissen naar Weenen voorloopig op den 18den dezer bepaald.

— De breve van den Paus *Pius IX* aan de Pruissische bisschoppen, tot streng toezigt op de gemengde huwelijken, is nog niet officiëel aan de Pruissische regering medegedeeld. Deze heeft echter besloten het gezag der wetten des lands krachtig te handhaven, zoodra de uitvoering der strenge bepalingen van die breve in conflict daarmede mogt komen.

— De beide Hannoversche Kamers hebben — zoo als reeds is medegedeeld — hare zittingen hervat. De Eerste Kamer is intusschen nog niet in genoegzaam getal opgekomen, om een besluit te kunnen nemen. De regering heeft hare voorstellen wegens wijziging der staatsregeling vernieuwd. Vooreerst bepaalt zij zich bij de vraag over de vertegenwoordiging. Zij verlangt eene reorganisatie der Eerste Kamer, nagenoeg zoo als die Kamer vroeger gevormd werd, en zij verlangt het kiesregt voor de Tweede Kamer nagenoeg tot de vroeger beperkte schaal teruggebragt te zien. — De regering wil verder de door wijlen Koning *Ernst August*, ten opzigte der provinciale Landdagen van Hannover, vastgestelde maar nog niet ingevoerde reorganisatie-wet van den 1sten Aug. 1851, weder opheffen, en genoemde provinciale Landdagen vooreerst laten in hunnen tegenwoordigen, doch met de overige organisatiën niet overeenstemmenden toestand. Zoo doende acht zij het geschil met de ridderschap geëindigd en eene mogelijke tusschenkomst van den Bondsdag voorgekomen.

— Aan de Hannoversche Kamers is thans de begrooting voor het volgende dienstjaar ingediend. De uitgaven zijn daarbij op 8,351,771 Rd. geschat en de inkomsten op 8,004,600 Rd., zoodat er een tekort van omstreeks 350,000 Rd. bestaat. Het wordt intusschen als een bewijs van den gunstigen toestand der financiën aangehaald, dat in weerwil van het toenemen der uitgaven, het tekort op 60,000 Rd. minder begroot kon worden, dan in het vorige jaar.

— Graaf *Benningsen* is herkozen als president der Hannoversche Eerste Kamer, en de oud-minister *Lindemann* tot president der Tweede Kamer.

— De Keurhessische kamer wordt zoo oneenig dat men hare ontbinding elken dag te gemoet ziet.

Die landdag leverde op den 30sten April j.l. het vreemde schouwspel, dat drie zijner leden werden vervallen verklaard van hun lidmaatschap. Tot voorwendsel zijn eenige gebreken in den vorm genomen, hoezeer de ware beweegreden de vijandschap is welke de ontslagen leden het ministerie *Hassenpflug* toedragen.

— Den 28sten April is te Berlijn overleden de beroemde dichter *Ludwig Tieck*. Hij was den 31sten Mei 1773 geboren. Zijne jongere bloedverwanten waren hem allen voorgegaan en alleen zijne dochter *Agnes* bleef hem over. Hij was de laatste der groote dichters uit de gouden eeuw der Duitsche letterkunde, de geniaalste en meest voortbrengende van de stichters der romantische school.

— Ter waarschuwing van tabaks- en andere fabrikanten, wordt uit Frankfort gemeld, dat goederen, voorzien met etiquetten, op welke portretten, zinnebeelden of deviezen gedrukt zijn die aan het jaar 1848 herinneren, gevaar loopen van in beslag genomen te worden, zoo als zulks in de jongste tijden reeds meermalen in Zuid-Duitschland plaats had.

— Het huwelijk van prins *Albert* van Saksen met prinses *Carola Wasa* is op den 18den Junij bepaald.

— Uit Weimar wordt gemeld, dat het gerucht, als zou het huwelijk van de prinses *Amalia* met den prins *Hendrik der Nederlanden*, wegens ziekte des Groothertogs zijn uitgesteld, onjuist is. De Groothertog bevindt zich vrij wel en het huwelijk blijft nog gelijk vroeger op den 19den Mei vastgesteld. Men verwacht ter bijwoning van de feesten, te dier gelegenheid te geven, het bezoek van vele vorstelijke gasten.

— Vorst *Danielo* van Montenegro, die naar Weenen vertrok, met het doel, om den Keizer van Oostenrijk dank te zeggen voor zijne tusschenkomst in het geschil met Turkije, is den 26sten April te Weenen aangekomen en wordt met veel onderscheiding behandeld.

— Volgens Weener dagbladen, van den 27sten April, nadert het geschil tusschen Oostenrijk en Sardinië een minnelijk vergelijk, zonder de tusschenkomst der als middelaars geroepen mogendheden, Frankrijk en Engeland.

— Naar aanleiding van de onware berigten uit Konstantinopel van den 12den April, heeft het Oostenrijksche gouvernement een onderzoek doen instellen, ten doel hebbende om in 't vervolg te voorkomen dat men van den telegraaf een speculatie-middel maakt, door het verspreiden van ontrustende berigten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 1 Mei.

— Ten bewijze van het nog voortdurend plotseling van warmte tot koude overgaande weder schrijft men uit Wallis, dat dezer dagen aldaar in verschillende streken nu eens de koekkoek en het rommelen van den donder wordt gehoord, en dan weder het gebergte met sneeuw is overdekt.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen, enz. in 't Bijvoegsel.*)

ZEETIJDINGEN.

GRONINGEN, 3 Mei. Heden is alhier binnengekomen de nieuwgebouwde schoonergaljoot Drie Gebroeders Sikkens, kapit. *K. C. Kamminga*, van Wildervank, groot 80 last, gebouwd bij *W. G. Bodewes*, te Martenshoek.

Binnengekomen te Amsterdam den 29 April, kapit. *Bieze* Vriendschap, van Livorno; den 1 Mei, *de Jonge* Hendrika, van Bordeaux; *Albers* Elschlia, van de Elve; *Losschen* Leda, van Bremen. — Te Texel den 30 April, *van der Veen* Vrouw Anske, van Newcastle. — In het Vlie den 30 April, *Groenewold* Petina, van Wollersum. — Te Vlissingen den 30 April, *Pieper* Argo, van Palermo. — Te Konstantinopel den 15 April, *Engelsman* Elisabeth, van Londen; *Steffens* Jonge Andries en *Stuitvoet* Annechiena Harmina, beide van Liverpool; *Addens* Jantje Doornbos, van Troon. — Te Triest den 26 April, *Pieper* Fortuna, van Marouim; den 27sten *Dik* Agatha, van Rotterdam. — Op de Garonne den 28 April, *Albers* Gesina Helena en *Oostra* Annechiena Jantina, beide van Bilbao. — Te Gravesend den 29 April, *Top* Onderneming, van Nijekiöping. — Bij Portland den 27 April, *de Weerd* Willem, van Amsterdam naar Napels. — Te Plymouth den 29 April, *de Jonge* Margaretha, van Rotterdam. — Bij Penzance den 27 April, *Titsing* Admiraal de Ruiter, van Passaroeang naar Amsterdam. — Te Liverpool den 29 April, *Huisman* Hendrika, van Larne. — Te North Shields den 28 April, *Jansen* Margaretha, van Delfzijl. — Te Harburg den 1 Mei, *Mulder* Goede Verwachting en *Tunteler* Christine, beide van Rotterdam; *Kwint* Jantina, van Amsterdam. — Te Brunshausen gepasseerd den 30 April, *de Vries* op Hoop van Zegen en den 1 Mei, *Peters* Etta Hendrika, beide van Amsterdam. — Te Carolinensiel den 26 April, *Joosten* Hillechina, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 28 April, *Oostra* Margaretha Hillegina en den 29sten *Heins* Frouwina Margrieta, beide van Hull. — Te Swinemunde den 29 April, *Douwes* Harmonie, van Boness; den 30sten *de Jonge* Castor, naar Grangemouth. — Te Travemunde den 1 Mei, *de Vries* Twee Gebroeders, van Delfzijl. — Te Pillau den 28 April, *Bloum* Annegina, van Newcastle. — Te Tonningen den 26 April, *de Jonge* Vrouw Martha, van Bremen naar Dantzig; *Zwieting* Petrus Horrëus, van Amsterdam naar Frederikstad; den 27sten *Top* Clasina Margaretha, van Bremen naar Stettin; den 28sten *Oostra* Annechina, van Rotterdam naar Stettin; den 29sten *Gruppelaar* Niessina, van Rotterdam naar Dantzig.

Binnengekomen te Deal den 1 Mei, kapit. *Pijbes* Hoop en Verwachting, van Rotterdam naar Boston; *Zwaal* Barend, van Amsterdam naar Triest; *Post* Ardjoeno, van Amsterdam naar Batavia. — Bij Torbay den 30 April, *Duinker* Zeemanshoop, van Amsterdam naar Liverpool. — Te Londen den 30 April, *Lukje* Drie Gezusters, van Grosenzijl. — Bij Goudstaart den 29 April, *Titsing* Adm. de Ruiter, van Batavia naar Amsterdam. — Te Plymouth den 1 Mei, *Gust* IJzerstaven, van Dordt. — Te Falmouth den 30 April, *van der Baan* Henriette, van Odessa. — Te Liverpool den 30 April, *Gnodde* Jonge Walrave, van Palermo.

In lading te Liverpool den 29 April, kapit. *Bakker* Johanna, naar Stettin. — Te North Shields den 27 April, *de Haan* Henriette, naar Carthagena; *Hazewinkel* Anna en Mientje, naar Zwolle.

Zeilklaar te Reni (Donau) den 17 April, kapit. *Kiers Kok* de Hoop, naar Amsterdam. — Te North Shields den 28 April, *Stenger* Vriendschap, naar Bremen. — Te Newcastle den 29 April, *de Vries* Jantina, naar Malaga; *Fenenga* Clara Dorothea, naar Lissabon; *Potjewijd* Alida Elisabeth, naar Galatz; *de Jonge* Jantina en *Reijer* Jansje Hillagonda, beide naar Groningen; *Waterborg* Karsina, naar Riga; *Ketelaar* Hazard, naar Laurvich.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Mei, kapit. *Spijkman* Juliana Louisa, naar Petersburg; den 2den *Gruppelaar* Hillechiena en *van Driesten* Bellamy, beide naar Livorno; *Klein* Anje, naar Porto; *Bekkering* Catharina en *Bakker* Elsina, beide naar Petersburg; *Velt* Engelina en *Schaap* de Jonge Klaas, beide naar Riga; *Das* Alida, naar Koppenhage; den 3den *Hoek* Johanna Hendrika, naar Londen. — Van Texel den 2 April, *Rijntjes* Suriname en *Visser* Albina, beide naar Suriname. — Uit het Vlie den 30 April, *Cappen* Neptunus, naar Schotland; *Hazewinkel* Roelfina Kuiper, naar Petersburg; *de Winter* Catharina, naar Stettin; *Smid* Klasina Bruins, naar Dantzig; *Pronk* Gesina Pronk, naar Koppenhage; *Ellens* Lammegina Margonda, naar Gothenburg; *Sprik* Twee Gebroeders en *de Groot* Houthandel, beide naar Christiansand; *Duif* Catharina Visser, naar Oudsoen; *van Sluis* Annegiena, naar Hamburg; *Flik* Katharina, op avontuur. — Van Brielle den 2 Mei, *Woudstra* Vriendschap, naar Londen. — Van Maassluis den 2 Mei, *Kramer* Harmonie, naar Grangemouth. — Van Teneriffe den 8 April, *Dreijer* Dorothea Ernestina, naar Londen. — Van Malta den 14 April, *de Jonge* Fennegiena Arentina, naar Galatz. — Van Reni (Donau) den 12 April, *Oldendorp* Ludolph Theodorus, naar 't Kanaal. — Van Marseille den 26 April, *Hazewinkel* Johanna Petronella, naar Petersburg. — Van Antwerpen den 1 Mei, *Bontekoe* Jonge Lucas, naar Liverpool. — Van Liverpool den 29 April, *Klasen* Elisabeth, naar Petersburg; *de Haan* Mercurius, naar Croonstad; *van der Wijk* Annechiena, naar Elseneur. — Van Gloucester den 29 April, *van Driesten* Grunus, naar Cardiff. — Van Dublin den 29 April, *Klingen* Anna Agatha en *Wilmink* Hermanna Wilmink, beide naar Nerva. — Van Hamburg den 29 April, *de Boer* Aurora, naar Petersburg; *de Grooth* Lucas Wildervank, naar Koningsbergen; *de Winter* Margaretha, naar Dantzig; den 30sten *Zoutman* Hendrika, naar Antwerpen; *Blaak* Jantina, naar Petersburg; *Lindeboom* Maria Theresia, naar Lynn; den 1 Mei, *Meijer* Magdalena Henriette, naar Bremen; *Lodewijks* Alberdina, naar Dundee. — Van Bremerhaven den 28 April, *Bakker* Zwaantina, naar Hamburg; den 29sten *van den Bergh* Anna Catharina, naar Amsterdam; *Meijer* Alida, naar Londen; den 30sten *Munneke* Margaretha Hendrika, naar Peterhead; *Huisman* Hendrina en *Geltes* Twee Gezusters, beide naar Groningen; *de Haan* Alida, naar Weener; den 1 Mei, *Botje* Jonge Bauke, naar Koppenhage. — Van Koppenhage den 27 April, *Mulder* Ida, naar de Oostzee. — Van Dantzig den 28 April, *Hazewinkel* Hendrik en *Flik* Geerdina Beerta, beide naar Amsterdam. — Van Travemunde den 29 April, *Panjer* Gezina, naar Ipswich. — Van Memel den 26 April, *Helmers* Stad en Lande, naar Harlingen.

Vertrokken van Texel den 3 Mei, kapit. *Fischer* Anna Maria Wilhelmina, naar Batavia; *Gnodde* Antilope, naar Curacao; *Franken* de Goede Verwachting, naar Saramacca; *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Newcastle; *Schaap* Bernhard en Elisa, naar Hull. — Uit het Vlie den 1 Mei, *Spitherst* Lubbegina, naar Oudsoen. — Van Helvoet den 3 Mei, *Schaap* Courier, naar Gibraltar. — Van Maassluis den 3 Mei, *Boerhaave* Arendina Elisabeth, naar Dundee.

OOSTMAHORN, 4 Mei. Ter reede gearriveerd den 1 Mei, kapit. *de Vries* Vijf Gezusters, van Bremen naar Amsterdam; *Kuipers* Twee Gebroeders, van Norden naar Groningen.

Vertrokken den 1 Mei, kapit. *Datema* Margaretha Henderika, van Amsterdam naar Bremen; *Balk* Wilhelmina, van de Zoltkamp naar Hamburg; den 2den *Hulzebos* de Vrouw Catharina, van Dockum naar Leer.

KONSTANTINOPEL, 18 April. Het schip Anthonie, kapit. *Nepperus*, alhier bij de Leandertoorn ten anker liggende, is in den nacht van den 16den dezer door roovers overmeesterd, die, na de equipage opgesloten en den kapitein, benevens kapit. *R. F. Mulder* (die zich vermoedelijk tijdelijk aan boord bevond), zwaar verwond te hebben, zich van een en ander meester maakten en daarna verwijderden.

HAVANA, 14 April. Het schip Antje, kapit. *Rutten*, bestemd naar Amsterd., is alhier terug gekomen, na vastgezeten te hebben.

TRIEST, 28 April. Op de klippen van het eiland Curzola en Dalmatië, is onder meer andere voorwerpen gevonden eene plank waarop: *Emma Obbina*. (Het schip Emma Obbina, kapit. *W. Meijer*, van Amsterdam naar Ancona, is den 18 Jan. uit Texel naar zee gezeild).

PORTSMOUTH, 29 April. Het schip Jeannette, kapit. *Visser*, van Hartlepool naar Point de Galle, alhier met schade binnengeloopen, is uit de haven en naar Spithead gesleept.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

28 April. Potjewijd, Albertine, v. Amsterdam n. Libau, m. ballast.
Potjer, Geertr. Jacoba, v. Hamburg n. Petersb., m. suiker.
Pijbes, Voorwaarts, v. Rotterdam n. Windau, m. ballast.
de Boer, Neptunus, v. Newc. n. Koningsb., m. steenkool.
Deddes, Albertina, v. Schiedam n. Libau, m. ballast.
Pott, Spruyt, v. Schiedam n. de Oostzee, m. ballast.
29 —— Meijer, Maria, v. Wismar n. Newcastle, m. tarwe.
Steen, Sieke v. d. West, v. Libau n. de Maas, m. granen.

De Wind den 28 April N.O., den 29sten O., Z.Z.O., Z.; den 30sten 's morgens N.

SCHEEPSVRACHTEN.

KONINGSBERGEN, 30 April. De vrachtprijzen zijn klimmende: naar Firth 3 sh. 9 d., Londen 4 sh. 6 d., de Oostkust 4 sh. 4½ d. per qr. tarwe. Naar Holland worden nog eenige schepen gezocht.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 3 *Mei*.

TARWE.		Zw. Zand	66 ℔ f 5,90	Bl. Voer	38 ℔ f 2,70
Oude	70 ℔ f 7,75	Veen	66 » » 5,75	»	40 » » 2,85
N. Oml.	68 » » 6,65	»	68 » » 6,05	Zw. Voer	36 » » 2,65
»	70 » » 7,20	GERST.		»	38 » » 2,75
»	72 » » 7,70	Winter	54 ℔ f 4,50	»	40 » » 2,85
» Old.	68 » » 6,40	»	56 » » 4,75	BOONEN.	
» »	70 » » 6,90	»	58 » » 5,00	Paardeb.	f 5,50.75,90
» »	72 » » 7,40	Zomer	» »	ZADEN, ENZ.	
» »	» »	»	» »	Gr. Gort p. m.	f 7,75
ROGGE.		Knobbe	60 » » 5,00		f 8,25
Inl.	64 ℔ f 5,65	»	62 » » 5,30	Par. 100 N. ℔	f 11,50
» »	66 » » 6,05	HAVER.			f 12
» »	68 » » 6,45	Dikke	38 ℔ f 2,70	Old. Koolz.	
» »	70 » » 6,85	»	40 » » 2,85	Oml. dito	f 10,60,75
» »	» »	»	42 » » 3,00	Oostfr. dito	f 10,75
BOEKWEIT.		»	44 » » 3,15		f 11,30,50
Gr. Zd.	64 ℔ f 5,75	»	46 » » 3,25	G. Mosterdz. v.	f 6 tot f 8
» »	66 » » 6,05	»	48 » » 3,35	Raapolie p.v.	f 34,50 f 35
» »	68 » » 6,35	»	50 » » 3,50	Prijs der Boter.	
		Bl. Voer	36 » » 2,60	Hooib. ⅛ ton	f 16,50 a f 17

Tarwe vond meer vraag en was wel zoo goed te plaatsen. — Rogge wederom 10 cent hooger verkocht. — Boekweit in een doen. — Gerst als voren. — Haver veel aan en was alleen in de beste soorten als genoteerd te plaatsen, afwijkende soorten niet dan iets lager te plaatsen. — Boonen prijshoudend. — Gort stil. — Koolzaad meest als voren.

ROTTERDAM, 2 *Mei*. Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en Overm. bij minder aanvoer tot vorige prijzen gemakkelijker te verkoopen; de beste van f 9,20 tot f 10,25; mindere van f 7,30 tot f 8,60; afwijkende van f 6 tot f 7; Poolsche bij gerijven: 156 ℔ witbonte f 310; 155 ℔ puike O. dito f 345; Roode bij uitslijting: 165, 166 ℔ N. Hoogl. Kleefs. f 323, f 328; 162 ℔ dito f 305, f 310; 161 ℔ dito f 300, f 305; 158 ℔ dito Meursche f 278; 161, 162, 164 ℔ dito Bovenl. Ris f 285, f 287, f 290, f 293; 160 ℔ puike dito f 285; 157 ℔ Jarige Kleefs. f 270; 160 ℔ Cubanca f 270. — Rogge: Overm., Zeeuws. en Vlaams., f 6,30 a f 7,10; voorts 147 ℔ N. Fransche f 200; 146 ℔ dito f 200, f 205; 150 ℔ Jar. dito f 190; 146 ℔ Odessa f 182; 142, 143 ℔ Arch. f 180, f 182, f 185; 148 ℔ Coursche f 218, en te Schiedam in Entr.: 148 ℔ Bourgas f 185; 146 ℔ Odessa f 174. — Gerst: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche Winter f 4,70 a f 5,20; dito Zomer f 4,60 a f 5,05. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte f 2,70 a f 3,90; dito Lange f 2,30 a f 3,40. — Boekweit op 140 ℔ N. Noordbrab. f 208, f 210, f 212, f 214; dito Vlaams. f 212; dito Grootbrab. f 212; dito grove Fransche f 177, f 178, f 180, f 183, f 190. — Erwten: Zeeuws. Groene f 7,50 a f 8,50; Groote dito f 8 a f 10,50; dito Witte f 7 a f 8; Gelders. Graauwe f 11 a f 14. — Boonen: Zeeuws. en Walsh. Witte f 9 a f 12; dito Bruine f 9 a f 13,50; dito Paardenboonen f 5,75 a f 5,95. — Koolzaad hooger: Belgisch 56 p. vl.

AMSTERDAM, 30 *April*. De marktprijzen van Boter waren heden als volgt: Vriesche f 42 à 44, Kuinder f 40 à f 42, Kamper f 40 à f 42, Deventer f 33 à f 36, Zwolsche f 36 à f 38.

AMSTERDAM, 4 *Mei*. Tarwe stil, 129 ℔ Engelsche f 260. — Rogge prijshoudend, 123 ℔ Amerik. f 195 bij partij; 124 ℔ j. Donau f 190; 120 ℔ n. Odessa f 184; 120 ℔ mindere Odessa f 180 bij partij. — Gerst in een doen; 108 ℔ j. Fransche f 165 aan den molen te leveren. — Hoewel er in Boekweit niets gepasseerd is, was nogtans de stemming prijshoudend.

Koolzaad prijsh.; Overm. 61 p. vl.; o. Zeeuws. 58 p. vl.; op 9 vat dadelijk 62 p. vl.; Mei 62½ p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 62½ p. vl.; Dec. 63 p. vl.; April 1854 63½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 107, 108 ℔ Egijpt. f 290; 109, 110 ℔ Bombay f 317½. — Raapolie dadelijk in een doen, op levering iets hooger; op 6/w. f 36,25; Vlieg. f 35,25; Sept. f 36; Oct. f 36 – 36 a 25; Nov. en Dec. f 36,25 a 50. — Lijnolie op 6/w. f 30,75; Vlieg. f 29,75; najaar f 31. — Hennepolie op 6/w. f 37,75; Vlieg. f 36,75.

LONDEN, 30 *April*. Beste Vriesche Boter 2 sh. lager. De aanvoer van buitenslands bestond in: 4958 v. van Harlingen, 430 v. van Hamburg, 3078 v. van Rotterdam, 181 v. van Ostende, 34 v. van Antwerpen, 99 v. van New-York. De noteringen zijn: beste Vriesche 96 sh., surplus en 2de kwal. 88 à 92 sh.; beste Holl. 92 à 94 sh.; beste Holsteinsche en Kielsche gras 96 à 98 sh.; beste Groninger 90 sh.; beste Zwolsche 92 à 94 sh.; Emden en Leer 92 sh.

Van den 2den Mei. Van inl. Tarwe was heden meer dan nu laatstelijk ter markt en over het algemeen waren prijzen ruim 1 sh. lager, hetgeen ook met vreemde het geval was; de toevoeren blijven ruim. Ook Gerst was 1 sh. beter koop. Boonen en Erwten onveranderd. Haver ging tot 6 p. verlaging gereedelijk van de hand.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN. 3 *Mei*. Op de heden alhier gehoudene markt van hoornvee was weinig aangevoerd en de handel was dientengevolge ook van geringe beteekenis. — Oude varkens wel ter markt, de handel was tamelijk, en de prijzen waren bijna gelijk aan die van den vorige Dingsdag. — De aanvoer van jonge (biggen) was zeer aanzienlijk, er waren tegen de 200 stuks ter markt, de handel ging flaauw en dezelve werden verkocht van f 3 tot f 8 à f 9. — De aanvoer in schapen en lammeren was ook vrij aanzienlijk, en bestond hierin veel handel; guste van f 8 tot f 13, melkschapen van f 8 à f 8,50 tot f 12 à f 13. Lammeren gingen vlug van de hand van f 2 tot f 3 à f 3,50.

HAREN, 3 *Mei*. Gisteren werd alhier andermaal eene veemarkt gehouden en het bleek ook nu weder dat deze gemeente zeer geschikt is tot het houden van zulke markten. Er waren ruim 150 stuks hoornvee aangevoerd; de prijzen waren hoog gesteld: Kalf- en nieuwmelkte koeijen zijn allen verkocht en hierin bestond zooveel vraag, dat er niet aan konde worden voldaan, ze werden van f 60 tot f 85 opgeruimd; vaalmelkte waren insgelijks willig en deze werden verkocht van f 40 tot f 75.

VEENDAM, 3 *Mei*. Op de jaarmarkt heden alhier gehouden, zijn een matig getal runderen aangebragt; de handel was over het geheel lusteloos, alleen de beste kalfkoeijen zijn tegen goede prijzen verkocht. De handel in varkens was gering.

SLOCHTEREN, 4 *Mei*. Op de heden alhier gehoudene paarden- en beestenmarkt heerschte veel levendigheid. De aanvoer van paarden was gering, maar horenvee was er veel aangevoerd; naar kalf- en nieuwmelkte koeijen bestond er veel vraag, zoodat het aangevoerde op verre na niet toereikend was om hieraan te voldoen; de prijs voor dezen liep van f 60 tot f 110, enkelen tot f 120, doch de meeste handel geschiedde van f 70 tot f 100; guste koeijen werden verkocht van f 40 à f 45 tot f 90 à f 95. Uit onderscheidene oorden des lands zag men koopers op deze markt aanwezig, maar uit andere landen vond men er niet, hoewel anders door Oostfriesche kooplieden op deze markt veel handel wordt gedreven.

BEILEN, 3 *Mei*. Op de gisteren alhier gehoudene voorjaarsmarkt waren aangevoerd 311 runderen en 458 varkens; de handel was zeer levendig en het aangevoerde vee zeer gewild, zoodat dan ook het grootste gedeelte is verkocht. De prijs der runderen was van f 20 tot f 80, die der jonge varkens van f 4,50 tot f 7 en der ouden van f 10 tot f 27.

ZUIDLAREN, 3 *Mei*. Op de voorjaarsmarkt, die heden alhier gehouden werd, was een ruime aanvoer van horenvee, en bestond er veel handel, want verre weg het grootste gedeelte is verkocht. Nieuwmelkte- en koeijen aanstaande om te kalven, werden verkocht

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 6den Mei 1853, *no.* 36.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

LONDEN, 1 Mei.

De ministers hebben gisteren eene bijeenkomst gehouden aan het ministerie van buitenl. zaken. Deze bijeenkomst zou, volgens den *Times*, uitgelokt geworden zijn door de verwerping van de wet tot toelating der Israelieten.

De ministeriële *Globe* zegt dat het ministerie te regt geweigerd heeft van de toelating der Israëlieten eene kabinetsvraag te maken, en dat de verwerping der bill eene nederlaag is voor het Hoogerhuis zelf, niet voor het ministerie. Wanneer het Huis der Gemeenten door eene wijziging van het kiesstelsel een meer getrouwe tolk der publieke opinie geworden is, dan zal, meent de *Globe*, een nieuw besluit van hetzelve tot toelating der Israëlieten, meer indruk op het Hoogerhuis maken, zoodat in de verwerping der Jodenbill, volgens dat blad, eene nieuwe drangreden ligt voor de parlementshervorming, waartoe het ministerie verklaard heeft in de volgende wetgevende zitting eene voordragt te zullen doen.

— De beurs was gisteren flaauw, ten gevolge van de in het Hoogerhuis door de ministers geledene nederlaag.

— De treurige noodzakelijkheid waarin zoo vele jonge dochters in Engeland zich bevinden, om met naaldwerk haar brood te verdienen, geeft aan den *Times* eene vergelijkende beschouwing in de pen tusschen de gedwongen slavernij in Amerika en die vrijwillige in Londen. De laatste wordt zoodanig afgeschilderd, dat men de eerste bijna verkiezen zou. Een aantal jonge vrouwen zijn te Londen verpligt, om van 6 uur des ochtends tot laat in den nacht te werken aan kleederen enz. Voor het ontbijt hebben zij een kwartier uurs, voor het middagmaal twintig minuten, en voor theedrinken en avondeten insgelijks een kwartier uur. Het voedsel bestaat uit het strikt noodzakelijke en de slaapvertrekken dienen voor 8 of 10 tegelijk, terwijl in deze werkmagazijnen de vensters gesloten blijven, om de met steenkolenstof bezette lucht niet binnen te laten, dewijl anders het goed bederft. Wanneer men daarbij in aanmerking neemt, hoe zelden de atmosfeer in Londen zuiver en verfrisschend kan genoemd worden, dan blijft er inderdaad niets over dan hartelijk medelijden te hebben met dezulken, aan wie geene keuze overblijft tusschen zulk eene broodwinning of gebrek. Veelvuldige malen zijn de gevolgen diep te betreuren, daar zij zich openbaren in de grootste ondermijning van zeden, die zoo dikwijls in wanhoop of in de gruwelijkste ellende eindigt. Australië wordt als een uitweg genoemd, doch de gelden tot den overtogt zijn bezwaarlijk over te winnen. Het artikel is voornamelijk bestemd om de vereeniging, die zich, onder leiding der hertogin *van Sutherland*, tot doel gesteld heeft de Amerikaansche slavernij te bestrijden, indachtig te maken, hoe te midden der paleizen van Londen woeker gedreven wordt met de jeugdige krachten harer Engelsche zusteren, tot bevrediging der zucht naar tooi van Engelands vrouwen. — Hierbij mag echter niet voorbijgezien worden, dat zich vele duizenden aan een ziel en ligchaam verwoestenden arbeid vrijwillig onderwerpen, terwijl er groote behoefte bestaat aan bekwame dienstboden. De keuze wordt dus dikwijls gedaan uit eene verkeerde schaamte.

— Uit de opgaven van den heer *Anderson*, een der directeurs van de groote Engelsche Overland-stoombootmaatschappij, blijkt, dat die kompagnie thans bezit 40 schepen, waarvan onderscheidene van de 1ste klasse, gezamenlijk 54,000 ton groot met eene stoomkracht van 16,000 paarden. In 't geheel is de afstand, die de linie 's jaarlijks doorloopt, 1 millioen mijlen. De maatschappij doet omstreeks 150,000 personen door hare dienst leven en heeft voor de daarstelling van hare stoombootvloot 30 millioen gulden besteed. Tot deze hoogte is de maatschappij in 15 jaren geklommen.

— De *Times* berigt, dat de opening der New-Yorksche tentoonstelling tot den 1sten Junij aanstaande is uitgesteld, en dat twee derde gedeelten der voor de plaatsing van voorwerpen beschikbare ruimte voor de voortbrengselen van Europesche nijverheid en kunst bestemd zijn. Men weet, dat deze tentoonstelling eene onderneming van partikulieren aard is, maar dat zij door het gouvernement der Vereenigde Staten zijdelings begunstigd wordt, en dat de Britsche regering eene commissie van aanzienlijke mannen en deskundigen derwaarts zendt met last, om de belangen der Britsche industrie te vertegenwoordigen en van de geheele tentoonstelling rapport te doen.

— Volgens eene in den *New-York Herald* voorkomende vergelijkende opgaaf wegens de misdaden te New-York en te Londen, hebben gedurende het vorige jaar in eerstgenoemde stad de arrestatiën 40,000 over eene bevolking van 600,000 zielen bedragen. Te Londen daarentegen bebben, blijkens de politie-opgaven over 1850, bij eene bevolking van 2,500,000 inwoners, niet meer dan 70,827 arrestatiën plaats gehad. Derhalve zijn de misdaden te New-York ruim tweemaal zoo menigvuldig als te Londen.

Van den 3den. In de zitting van gisteren avond heeft de Kamer der Gemeenten de beraadslaging over het budget ten einde gebragt. Ter stemming overgaande, werd een door de oppositie voorgedragen amendement met 323 tegen 252 stemmen verworpen; het gouvernement heeft alzoo op dezen gewigtigen maatregel eene meerderheid van 71 stemmen verworven.

— Berigten van de Kaap de Goede Hoop d.d. 8sten Maart behelzen de belangrijke opgaaf, dat *Sandilli*, *Macomo* en al de Gaikaopperhoofden zich bepaaldelijk onderworpen hadden aan de door den gouverneur-generaal gestelde vredes-voorwaarden, en dat dien ten gevolge binnen weinige dagen de afkondiging van de proclamatie, waarbij het herstel van den vrede en de rust in de kolonie bekend gemaakt werd, zou plaats hebben.

De Kaapsche bladen geven, gelijk natuurlijk is, hunne vreugde over dezen uitslag te kennen, maar uiten tevens den wensch, dat het gouvernement in het moederland toch de maatregelen moge ondersteunen, die door den gouverneur beraamd zijn om, door eene sterke militaire bezetting van Britsch-Kafferland, de veiligheid der kolonie te helpen verzekeren.

— De opening van het gebouw der tentoonstelling te Dublin op den 12den Mei, zal met zeer veel praal plaats hebben. Niet minder dan 1000 vocale en instrumentale kunstenaars zullen zich bij die gelegenheid doen hooren. De bloem der natie zal daarbij tegenwoordig zijn, onder anderen de lord stedehouder van Ierland en echtgenoot, al de ministers, ambassadeurs, deputatiën uit de gemeentebesturen van de voornaamste steden des geheelen rijks. Kortom, alles voorspelt, dat de grootsche onderneming met den schitterendsten uitslag zal worden bekroond.

— Men maakt toebereidselen tot het houden van eene groote volksvergadering alhier, met het doel om aan Kossuth eene openbare schadeloosstelling te geven voor de beleedigingen en zinspelingen, waaraan hij van de zijde van den *Times* heeft ten doel gestaan bij gelegenheid van het vinden van amunitie in het huis van Rotherbithe.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Mei.

De Keizerin is vrij welvarende. De Keizer is door het gebeurde zeer getroffen. Men wil dat ten gevolge van de ongesteldheid der Keizerin, die eenige rust zal behoeven, de voorgenomen reis door verschillende deelen des rijks vooreerst onbepaald is uitgesteld.

— *Eugène Sue* heeft het voornemen te kennen gegeven, om, tot regeling van eenige zaken, naar Frankrijk terug te keeren. Alhoewel zijn naam op geen der lijsten van verbannenen voorkomt, schijnt het, dat hem de noodige vergunning niet gereedelijk zal worden verleend.

— De generaal *Trezel*, oud-minister van oorlog van *Lodewijk Philips*, is door de hertogin *van Orleans* benoemd tot militairen gouverneur van den graaf *van Parijs*.

Van den 3den. Uit Chambéry wordt gemeld, dat aldaar Zondag j.l. ongeregeldheden hadden plaats gehad, welke onmiddellijk onderdrukt zijn. Zij stonden met de staatkunde in geenerlei verband.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Mei.

Gisteren op den middag zijn de Koning en de Prinsen van Laeken te Brussel gekomen en heden is de Koning, vergezeld door den hertog *van Brabant*, met een' bijzonderen spoortrein naar Duitschland vertrokken. De Koning zal dezen avond te Keulen aankomen en morgen den togt naar Berlijn voortzetten. — Alvorens te vertrekken, heeft Z. M. den gewezen minister van binnenlandsche zaken *Rogier* ten gehoore ontvangen en daarna den heer *Lebeau*.

De Koning heeft voor eenige dagen niet alleen de heeren *de Decker* en *Dumortier*, maar ook den heer *de Theux* bij zich ontboden, ten einde dezen voornamen voorstander van de klerikale partij over den stand van zaken te raadplegen, en te vernemen, in hoe verre hij, met gerustheid, het hoog gezag in handen der thans aan het bewind zijnde ministers kon laten. Naar men verneemt, moet Z. M. hun bepaaldelijk hebben afgevraagd, of zij gereed waren, om des gevorderd zich met het bestuur der openbare aangelegenheden te belasten, en moeten zij geenszins volmondig toestemmend daarop hebben kunnen antwoorden. Daarop moet Z. M. hen hebben doen opmerken, dat het, in dergelijke onzekerheid, niet geraden was, dat de ministeriële voordragten, inzonderheid die betreffende de sterkte en de blijvende organisatie van het leger, te veel tegenstand bij hen en hunne volgelingen ondervonden.

— In de Kamer van Afgevaardigden heeft de stemming over de wijzigingen op het wets-ontwerp, betreffende de burgerwacht, plaats gehad.

Zij heeft beslist, dat er 's jaars niet meer dan zes verpligte exercitiën zullen plaats hebben voor hen, die geen 35 jaren tellen en nog niet genoegzaam geoefend zijn.

De heer *Osy* heeft voorgesteld, dat deze exercitiën 's Zondags niet zullen behoeven plaats te hebben. Dit voorstel is aangenomen.

— Men verneemt van goederhand, dat de bewindslieden binnen korten tijd eene wet zullen voordragen, bij welke concessie wordt verleend voor het aanleggen van een' spoorweg van Hasselt, over Bilsen, naar Maastricht.

— De kamer van koophandel te Kortrijk heeft aan de regering een rapport ingezonden, waarbij zij vooral hare aandacht vestigt op eene belangrijke ontdekking van de gebroeders *Descy*, te Ath. Deze industriëlen zijn er namelijk in geslaagd, om, met behulp van chemische toebereidselen, katoenen shawls te fabriceren, die de Schotsche volmaakt nabootsen, zoowel in levendigheid en schakering van kleuren, als verdere stofbereiding, terwijl het verschil in prijs 70 pCt. is.

De minister van binnenlandsche zaken heeft daarop den heer *M. J. Kindt*, inspecteur bij zijn departement, de taak opgedragen, om de fabrijk van de heeren *Descy* te bezigtigen. Het gevolg hiervan is geweest, dat de heer *Kindt* getroffen is geworden over de volmaakte nabootsing der cachemieren shawls.

— Door de zamentrekking van de gemeenten St. Josse-ten-Noode, Schaerbeek en Elsene, en van de helft der voorsteden Laeken, Molenbeek en St. Gillis tot de stad Brussel, zal deze stad eene vermeerdering van 55,000 zielen bekomen. De bevolking was 155,000 en zal dan zijn 210,000 zielen.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 3 Mei.

Z. K. H. prins *Hendrik* zal zich aanstaanden Vrijdag uit de residentie naar Weimar begeven.

Eergisteren is alhier voor de eerstemaal afgekondigd het voorgenomen huwelijk van Z. K. H. prins *Willem Frederik Hendrik der Nederlanden* en H. D. H. prinses *Amélie Maria-da-Gloria Augusta van Saxe-Weimar-Eisenach*, hertogin van Saxe.

— H. M. de Koningin en Z. K H. Prins *Hendrik* hebben den heer *Strens*, den afgetreden minister van justitie, in een bijzonder afscheids-gehoor ontvangen. De heer *Strens* ontvangt steeds talrijke bezoeken van hooggeplaatste personen.

— Gisteren avond heeft eene zeer langdurige zitting plaats gehad van den raad der ministers.

— Men verneemt, dat jhr. *W. Boreel van Hogelanden*, die laatstelijk zijn ontslag genomen heeft als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, voor het hoofd-kiesdistrict 's Gravenhage zich bereid verklaard heeft, bij eene eventuele nieuwe benoeming tot gemelde betrekking, die te aanvaarden.

— Z. M. heeft den heer *A. Panseron*, hoofd-onderwijzer aan de keizerlijke muzijkschool te Parijs, benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Bij besluit van den 28sten April, heeft Z. M. bepaald, dat de groote of zoutharing-visscherij voor het loopende jaar mag worden aangevangen den 1sten Junij aanst.

— In de residentie is aangekomen en aan het hotel *den Ouden Doelen* afgestapt, graaf *G. Schimmelpenninck*, minister van staat.

— Bij Zr. Ms. besluit van den 26sten April worden met den eersten dezer maand aan de luits. ter zee 1ste kl. *H. Huygens* en *W. de Fremery* tijdelijk opgedragen, aan den eersten de functiën van inspecteur van 's rijks stoomvaartdienst, en aan den anderen de functiën van inspecteur der artillerie van de marine.

— Bij Koninklijk besluit van den 1sten April j.l. is de minister van financiën gemagtigd, om voor elk proces-verbaal van verbinding, door beambten opgemaakt, ter zake van eenen ongeoorloofden uitslag van wijn of gedistilleerd uit een partikulier entrepôt, en achtervolgd door de intrekking van de gunst van partikulier entrepôt, aan de gezamenlijke ambtenaren, oprigters van zoodanig proces-verbaal, eene premie van *f* 50 doen uitbetalen.

Van den 4den. HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* zullen dit jaar, naar men verneemt, geene buitenl. reis ondernemen.

— Gisteren namiddag heeft er bij Z. K. H. Prins *Frederik* een diner en gala plaats gehad, ter viering van den verjaardag van Z. K. H. den Kroonprins van Zweden en Noorwegen.

— Met den 1sten Mei is het nieuw personeel, behoorende tot de hofhouding van Z. K. H. Prins *Hendrik*, in dienst getreden.

— De heer *van Reenen*, minister van binnenlandsche zaken, heeft met zijn gezin voorloopig zijn intrek genomen in het hôtel *de Bellevue*.

— Het *Journal du Limbourg* zegt te kunnen verzekeren, dat de oprigting van een ministerie van openbare werken en de aanwijzing van den chef van dit departement, ongegronde geruchten zijn.

— Er zijn hier bekend gemaakt statuten der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij. — Op Vrijdag den 6den Mei e.k., zal in het gebouw van *Diligentia* alhier eene vergadering worden gehouden, waartoe ook zij worden uitgenoodigd die zich aan genoemde maatschappij wenschen aan te sluiten.

AMSTERDAM, 3 Mei.

Wij vernemen, zegt de *Gemeentestem*, dat Ged. Staten van Zuid-Holland aan den (nu afgetreden) minister van binnenl. zaken hebben kenbaar gemaakt, zich niet te kunnen vereenigen met het regulatief, door dien minister tot vaststelling der jaarwedden van de burg., weth. en secretarissen ontworpen, en zijn blijven volharden bij het door hen voor de traktementen dier ambtenaren vastgestelde cijfer, waaromtrent zij alsnog 's Konings goedkeuring inwachten.

— Jongstl. Zaturdag had in het rijks-museum alhier de gewone vergadering plaats van de Kon. akademie van wetenschappen. Er waren 30 leden (waaronder de proff. *H. C. van Hall* en *J. W. Ermerins*, uit Groningen) aanwezig. Na het lezen van de notulen der vorige gewone vergadering, gaf de president lezing van een' brief van den minister van binnenlandsche zaken over het vergoeden van reisgelden aan de leden der akademie, buiten deze stad woonachtig, en van een' brief van de maatschappij van Nederl. letterkunde te Leyden, waarin de Kon. akademie om de leening werd verzocht van de Spiegel historiael, in de boekerij van het voormalig Kon. instituut berustende. Omtrent dit laatste punt werd met 28 tegen 3 stemmen besloten, de vergunning des ministers te verzoeken. Nopens eenen brief van den heer *Stolp*, die het perpetuum mobile meende gevonden te hebben, werd besloten met 16 tegen 15 stemmen, het stuk in handen eener commissie te stellen. Vooraf werd door de vergadering met 19 tegen 12 stemmen aangenomen, zich voortaan met geene onderwerpen, als het perpetuum mobile, kwadratuur van den oirkel enz., bezig te houden. Hierna las de heer *Harting* het rapport en ontwerp-antwoord aan den minister van binnenl. zaken, over de aanvrage van den abt *Renzi*, nopens de microscopen, welk rapport besloten werd, in de verslagen der akademie op te nemen. Na het voordragen van een rapport, bij monde van den *Matthes*, over eene verhandeling van den heer *van Rees*, ging men over tot de spreekbeurten.

De heer *J. G. S. van Breda* sprak over twee onderwerpen, namelijk 1) het verschijnsel *van Porret*, daarin bestaande, dat, indien men door twee van elkander gescheidene en met water gevulde bakjes een' galvanischen stroom liet gaan, die vloeistof van het positieve naar het negatieve bakje loopt; en 2) over de vogels der voorwereld. Hierop sprak de heer *J. van der Hoeven* over nomenclatuur en rangschikking van namen, vooral in de zoölogie. Om het vergevorderd uur besloot men de spreekbeurt van den heer *v. d. Boon Mesch* tot de volgende vergadering uit te stellen.

— Wij vernemen, dat de buitenplaats van wijlen den baron *van Wijkerslooth*, bisschop van Curium, te ...geest, bestemd is voor de opleiding van zendelingen der R.-K kerk naar de buitenlandsche bezittingen en onder de Heidenen. Eerlang zullen de leeraars deswege aangewezen worden en de opleiding van kweekelingen een aanvang nemen.

— Onder de gewigtige onderwerpen, welke de algemeene synodale commissie der Nederlandsche Hervormde kerk in hare tegenwoordige vergadering ernstig hebben bezig gehouden, behoort inzonderheid de zaak der *invoering van de bisschoppelijke hierarchie* in ons vaderland. De commissie verheugt zich, dat zij hare raadplegingen over deze allerbelangrijkste zaak tot rijpheid heeft mogen brengen. Zij hoopt, dat hetgeen, waartoe zij in deze besloten heeft, ten spoedigste zal worden uitgevoerd.

Wij vernemen voorts met genoegen, dat de synodale commissie een' rondgaanden brief heeft gerigt aan alle kerkbesturen, waarin op eene doeltreffende wijze wordt aangemaand tot verdraagzaamheid, eendragt en liefde onder de Nederlanders, van welke geloofsbelijdenis ook.

— Het *Journal du Limbourg* noodigt de kiezers uit, in het distrikt Maastricht, om de heeren *Thorbecke* en *van Wintershoven*, — in het distrikt Roermond, om de heeren *Thorbecke* en *Strens* te kiezen tot leden der Tweede Kamer.

— Volgens de *Bredasche Courant*, is door de maatschappij onder de zinspreuk *Nijverheid, Vlijt en Eendragt* besloten, om, ter gelegenheid van het in het najaar invallende feest van het 25jarig bestaan der kon. akademie voor de zee- en landmagt, eene tentoonstelling te houden van voorwerpen van nut, kunst en smaak. — En te Amsterdam is, volgens den *IJ- en Amstelbode*, door eenige notabelen en voorname handelaars beraadslaagd, om er in 1854 of 1855 eene wereldtentoonstelling te openen.

— Een afschuwelijke roof, vergezeld van moord, door zeeroovers, bij den vuurtoren van Leander, is volgens ontvangene tijdingen uit Konstantinopel, gepleegd op het Nederlandsche galjootschip *Anthony*. Omstreeks middernacht naderden twee sloepen, bemand met Grieken, genoemd schip. Nadat deze de equipage opgesloten hadden, begaven zij zich in de kajuit van den kapitein, bij wien zich tevens de heer *Muller*, kapitein van het galjootschip *Hermine*, bevond, welke bodem in de nabijheid ten anker lag.

De twee kapiteins werden al dadelijk met dolksteken aangevallen. Die van de *Anthony* ontving twee steken in zijne beenen, doch de andere, die zich daarop moedig verdedigde, ontving zeven steken in de borst, zoodat men wanhoopt, hem in het leven te behouden.

Nadat de booswichten alles medegenomen hadden, wat onder hun bereik viel, namen zij de vlugt. Men twijfelt zeer, of men hen zal ontdekken.

ROTTERDAM, 2 Mei.

In de heden door de Nederlandsche handelmaatschappij alhier gehouden veiling van 317 heele en 305 halve kisten Java indigo en 189 kisten Java cochenille is alles verkocht, de indigo van 320 tot 580 cents en de cochenille van 155 tot 340 cents.

DELFT, 30 April.

Heden werd alhier, in het gebouw der akademie, onder het voorzitterschap van den heer *J. C. Baud*, de derde algemeene vergadering gehouden der leden van het kon. instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Neêrl. Indië. Door den secretaris, dr. *J. Pijnappel, G.z.*, werd een overzigt der werkzaamheden gegeven over het afgeloopen jaar. Van het tijdschrift van het instituut, uitgegeven onder den titel van: *Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Neêrl. Indië*, zijn thans drie afleveringen, één boekdeel uitmakende, in het licht verschenen. Zij behelzen onderscheidene merkwaardige vertoogen en mededeelingen. Het instituut heeft voorts in zijne werken afzonderlijk uitgegeven de verslagen van den heer *Croockewit*, omtrent zijne bevindingen op Malacca, Banca en Billiton, alsmede een werk over het Javaansch regt; terwijl ter uitgave gereed liggen reisbeschrijvingen van dr. *Schwaner* op Borneo, een van den kapt. ter zee *van der Hart* in 1850 in de Moluksche eilanden en Celebes, beide met platen, en voorts twee historische Javaansche werken. De heer dr. *J. Hoffman* heeft voorts toegezegd, daarin mede ter opneming te zullen verstrekken zijne weldra te voltooijen spraakkunst der Japansche taal. Het instituut telt 112 leden in Nederland en 74 leden in Nederlandsch Indië.

UTRECHT, 29 April.

Alhier heeft zich de hoofdzetel gevestigd van eene *algemeene Nederlandsche vereeniging*, waarin men, naar den tijd, dien men beleeft, de belangen van het Protestantisme in Nederland wenscht te behartigen.

Reeds is aan de predikanten in Nederland eene circulaire verzonden, waarin het bestuur voorstelt:

1) dat in iedere hoofdplaats van het kiesdistrikt eene vereeniging van welgezinden gevormd worde om de verkiezingen in Protestantschen zin te leiden of zich aan te sluiten aan goede reeds bestaande vereenigingen.

2) dat de welgezinden in andere plaatsen zich wenden tot die vereenigingen, om zich met deze te verstaan en verdeeling van krachten voor te komen.

3) dat de naam van den man der keuze spoedig openbaar worde gemaakt in de couranten, en daarin zooveel mogelijk aanbevolen.

4) dat bij voorkeur gekozen worde een voormalig lid der Kamer, wanneer hij het Protestantisme ernstig wil voorstaan.

5) dat de vereenigingen met den secretaris des bestuurs, den heer mr. *F. H. C. Drieling*, in briefwisseling treden.

Voorts geeft dat bestuur in overweging aan de verschillende op te rigten vereenigingen, om zich te vereenigen onder den naam van *Koning en Vaderland*.

NIJMEGEN, 28 April.

De instructie in de zaak tegen den heer *S. P. Langendam*, die zich nog bij voortduring in de gevangenis bevindt, wegens het overleggen van vervalschte aanslag-biljetten bij eene reclame tegen de beslissing van den gemeenteraad alhier, betreffende de verkiezingen, wordt door den regter-commissaris mr. *W. baron van Lijnden* ijverig voortgezet. Gisteren werd een ambtenaar der gemeente-secretarij met den gevangene geconfronteerd en heden zijn zeven personen door den regter-commissaris omtrent die zaak ondervraagd, te weten: een advokaat, een lid van den gemeenteraad, een apotheker, twee kantoorbedienden en een partikulier.

ZWOLLE, 2 Mei.

In een der kelders van het stadshuis alhier is onlangs een groot getal steenen kogels ontdekt, van verschillende grootte en soort. Door de oplettende zorg van het stedelijk bestuur is daarvan een voldoend getal aan de verzameling van oudheden der Overijsselsche vereeniging afgestaan. Deze kogels bestaan uit arduin, graniet, bruinijzersteen en Bentheimer zandsteen, en werden in de 14de en 15de eeuw gebruikt. Zij komen voor in de oude stads rekeningen onder de benaming van *donrekloten*, naderhand heetten zij *bussesteen*. Zij zijn met zorg bewerkt en volkomen rond, wat daaraan toe te schrijven is, dat zij door eenen ring gepast werden. In 1602 werden in eene gracht te Zierikzee vele dier donderkloten van arduinsteen opgedolven. Ook zijn er onderscheidene om het kasteel Wildenborch in het graafschap Zutphen gevonden. Hier en daar worden zij in oud muurwerk aangetroffen. De voornaamste fabrijkaadje der donderkloten in de middeleeuwen bestond te Dusseldorp, Keulen en in andere steden van den Rijn.

ENSCHEDE, 29 April.

Heden is van hier het volgende adres gezonden aan de afgetreden ministers *Thorbecke*, *van Bosse*, *Strens* en *Zuylen van Nijevelt*: „De ondergeteekenden, Protestanten en kiezers van leden voor de Tweede Kamer der Staten Generaal te Enschedé, gevoelen zich gedrongen, u de verzekering te geven, dat het hun innig leed heeft gedaan, dat de landsregering uit uwe handen in die van de heeren *van Hall* en anderen is overgegaan.

„Terugziende op den stand van zaken bij den aanvang uwer moeijelijke betrekking en op hetgeen onder uw bestuur is verrigt en tot stand gebragt, zoo levert die beschouwing ruime stof tot dankbaarheid. Zij achten zich verpligt, u dit hierdoor openlijk te betuigen."

Dit stuk is onderteekend door de chefs van de eerste handelshuizen alhier, en telt voorts onder de onderteekenaren de volgende kwaliteiten, als: drie leden der prov. staten, zes

leden van den gemeenteraad en zes leden van de kamer van koophandel en fabrijken.

DEVENTER, 1 Mei.

In Maart 1852 zijn door of van wege Z. M. den Koning aan onderscheidene maatschappijen van landbouw, kruidkunde en nijverheid vijf vragen gerigt, van den navolgenden zakelijken inhoud, als: 1) de Koning, doordrongen van het nut der ontwikkeling van den landbouw, wenscht die persoonlijk en uit eigen middelen te beschermen en zich aan het hoofd daarvan te stellen, en verlangt van de instellingen ter bevordering van den landbouw te vernemen, wat in dit opzigt door Zijne Majesteit kan worden verrigt; 2) betreft de vraag, aangaande het benuttigen van nieuwe uitvindingen in den landbouw; 3) het invoeren van nieuwe veerassen; 4) het draineren of droogleggen der landen; 5) het landbouwonderrigt.

Uit den aard der vragen kan men de hooge belangstelling van Z. M. voor de zaak van den landbouw afmeten; gelukkig dan ook, dat al de gevraagde maatschappijen en genootschappen meer of min uitvoerig aan 's Konings verlangen hebben voldaan, blijkbaar uit eene reeks van uittreksels in een stuk, door of van wege Z. M. in druk uitgegeven en aan onderscheidene collegiën gezonden. Die antwoorden zijn wederom bewijzen, dat men onbekrompen aan Zr. Ms. wenschen heeft trachten te voldoen; ongetwijfeld zal zulk zaad, in welige akkers gezaaid, veelvoudig vrucht geven.

LEEUWARDEN, 2 Mei.

Naar wij vernemen, is dezer dagen door heeren Ged. Staten dezer provincie aan de gezamenlijke trekschippers van Dokkum op Leeuwarden concessie verleend tot het in de vaart brengen eener schroef-toomboot tusschen die twee steden. Twee gelijke verzoeken van den heer *J. H. A. Lobry*, te Amsterdam c. s., zijn daarentegen afgewezen.

— Bij de zich meer en meer openbarende belangstelling voor de beoefening van de Friesche taal, was het eene wenschelijke onderneming, om de werken van Frieslands grootsten dichter, die èn om de vele oude daarin voorkomende, thans door velen niet verstaan wordende woorden, èn om den hoogen prijs van dezelve, door eene nieuwe uitgave te doen vervangen. Aan dien wensch heeft de heer *P. Leendertz, Wz.*, voldaan, door de uitgave van eenige gedichten van *Gijsbert Japiks*, die men de bloem zijner gedichten mag noemen, en die, voorzien met eene verklaring der oude thans minder verstaan wordende woorden, tegen den billijken prijs van vijftig cents, in eenen bundel, bij de boekhandelaren *van Druten* en *Bleeker*, te Sneek, het licht heeft gezien.

ASSEN, 4 Mei.

Eergisteren bemerkte de kerkeraad der Afgescheidene gemeente alhier, dat er diefstal was gepleegd uit de in de kerk staande kist voor de armgelden. Bij onderzoek bleek, dat aan dien diefstal schuldig waren de broeders *J.* en *H. G.*, die erkenden door een' nagemaakten sleutel drie à vier malen de kist te hebben geopend, en daaruit ongeveer *f* 14 aan geld te hebben ontvreemd. Er is reeds een bevel van voorloopige aanhouding uitgevaardigd. Lust om geld op zak te hebben, moet volgens hunne opgave de drijfveer tot dien diefstal zijn geweest.

— De vergadering der Drentsche midden Veen- en Kanaal-Maatschappij, die alhier heeft plaats gehad, is, naar men verneemt, nog al onstuimig geëindigd, daar er o. a. betreffende het graven, enz., geen eindbesluit is genomen. Algemeen dacht men, dat j l. Maandag het graven een aanvang zoude nemen, welken dag velen met blijdschap te gemoet zagen. Eenige heeren hebben het plan van bovengemelde maatschappij de veenen te koopen.

Het plan van eenige Engelsche heeren, om een groot gedeelte der N. en Z. Berger-Veenen te koopen, is door onvoorziene hinderpalen in duigen gevallen.

— Men verneemt, dat het gemeentebestuur van Oosterhesselen door heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest is gemagtigd, om aldaar twee jaarmarkten te houden, de ééne op den eersten Donderdag in Mei, en, zoo die invalt op een' feestdag, dan den daarop volgenden dag, en de tweede op den Donderdag tusschen den eersten en den tweeden Dingsdag in September.

— De hooge raad der Nederlanden heeft den 29sten April, op het beroep in cassatie van den proc.-generaal bij dien raad tegen een vonnis der arr.-regtbank te Assen, in zake den heer mr. *L. Kniphorst*, dat vonnis in het belang der wet vernietigd.

— Bij Z. M. besluit dd. 13den April 1853, no. 47, is onder anderen goedgekeurd de afschaffing van plaatselijke belasting op het geslagt in de gemeente de Wijk.

GRONINGEN, 5 Mei.

Van onderscheidene zijden werd dezer dagen verzekerd, dat eindelijk door ons gouvernement de concessie was verleend voor den Noord-Nederlandschen spoorweg. — Het groot gewigt der zaak heeft ons naauwkeurige berigten dienaangaande doen inwinnen en kunnen wij dien ten gevolge het volgende met volkomene zekerheid mededeelen:

Eene vereeniging van zeer vermogende personen in Engeland had reeds het vorige jaar op zich genomen, het vereischte kapitaal voor dezen spoorweg te bezorgen. Het lange oponthoud, 't welk het verleenen der concessie ondervond, deed hen er toe komen, om den 1sten Mei als den uitersten termijn te stellen, dat zij daartoe verbonden bleven. In het midden der vorige maand is de heer SCHILTHUIS naar 's Gravenhage vertrokken, om zoo mogelijk te bewerken, dat vóór het verstrijken van den termijn, de concessie werd gegeven. De heer REINDERS, lid van de Tweede Kamer, verleende daartoe de krachtigste medewerking. — Na eene langdurige conferentie van beide heeren met den vorigen minister van binnenlandsche zaken, gelukte het hun de bestaande bedenkingen op te heffen en de bepaalde toezegging te ontvangen, dat het besluit tot het verleenen der concessie onverwijld zoude opgemaakt worden. De aftreding van het ministerie verhinderde de volbrenging.

De dadelijk bij den nieuwen minister van binnenlandsche zaken aangewende pogingen gaven alle hoop, van Z. Ex. zeer spoedig te zullen verkrijgen, wat zijn ambts-voorganger voornemens was geweest te verleenen; zelfs zoo zeker, dat de heer REINDERS zijne pogingen bij den nieuwen minister van binnenlandsche zaken beloond mogt zien met de bepaalde toezegging daarvan.

De heer commissaris des Konings, zich voor weinige dagen in het belang dezer provincie naar 's Gravenhage begevende, heeft dadelijk over de zaak, waarvoor Z. H. Ed. G. reeds vroeger en voortdurend zoo veel deed, eene conferentie gehad met Z.E. den tegenwoordigen Minister van Binnenlandsche Zaken en mogt van Z. Exc. de verzekering ontvangen, dat onverwijld het besluit der concessie opgemaakt en aan Z. M. ter teekening aangeboden zoude worden.

Iederen dag kan men alzoo het berigt te gemoet zien, dat de concessie verleend is; intusschen was dezelve, volgens heden uit den Haag ontvangen schrijven, den 3den dezer, nog niet aan de belanghebbenden uitgereikt.

De concessie betreft, wat Groningen aangaat, zoo wel de lijnen naar het oosten en westen, als die naar het zuiden van deze stad.

— Uit zekere bron wordt gemeld, dat in deze stad en provincie eene lijst van inteekening circuleert, tot het verkrijgen van bijdragen van 50 cts., ten einde daaruit een prachtig cadeau te bekostigen, 't welk men als een blijk van hooge ingenomenheid van zijn bestuur aan den afgetreden minister van binnl. zaken, den heer THORBECKE, wil doen toekomen. Men heeft daartoe voorloopig op het oog een in zwart fluweel gebonden en met goud georneerd exemplaar van de Grondwet, in gouden koker.

— Gisteren middag te half twee is alhier binnengekomen de staf en twee kompagniën van het 2de bataljon, 7de regement infanterie, onder kommando van den majoor VRIJBERGEN VAN DER DOES; eene dezer kompagniën is alhier ingekwartierd, en is heden morgen naar Delfzijl vertrokken, om de aldaar nog in garnizoen liggende kompagnie van het 1ste bataljon 3de regement af te lossen, die op morgen alhier arriveren en aanstaanden Zaturdag naar Venlo vertrekken zal.

— Hebben wij in een onzer vorige nommers medegedeeld, dat de heer J. E. DUPORT, directeur van de *Salon des Variétes*, in de Nes, te Amsterdam, gedurende de aanstaande kermis met zijn gunstig bekend gezelschap, in den schouwburg alhier eenige voorstellingen zal geven, thans kunnen wij er bijvoegen, dat er gedurende de kermis ook onderscheidene voorstellingen zullen gegeven worden in hunne schouwburgtent. De eerste voorstelling zal plaats hebben op Dingsdag, den 10den dezer.

— In de maand April j.l. zijn op last der politie alhier uit dit rijk verwijderd acht broodelooze vreemdelingen.

— Te *Onderdendam* is Dingsdag voorloopig eene bijeenkomst gehouden van kiezers uit het hoofd-kiesdistrikt Onderdendam tot het stellen van kandidaten, ter vervulling der vacatures voor de leden van de Provinciale Staten. Door de 38 opgekomen kiezers, uit verschillende gemeenten van het kiesdistrikt, zijn daartoe bij stemming aangewezen de heeren: mr. A. J. VAN ROIJEN, notaris te Onderdendam; mr. P. BRONGERS, notaris te Mensingeweer; S. K. NOORDHOF, landbouwer te Middelstum, alle drie afgetreden leden der Staten; dr. L. T. SCHLEURHOLTS, med. doctor te Bedum; C. REINDERS, landbouwer en lid van de commissie van landbouw, te Warffum; mr. C. W. P. VAN NAERSSEN, burgemeester en postdirecteur te Onderdendam; R. HUISMAN, landbouwer te Usquert, en T. J. VAN DER LEIJ, landbouwer te Vierhuizen.

— Vrijdag middag is na veel moeite van de werf van J. PIK, aan het Oosterdiep te *Veendam*, te water gelaten, het galjootschip *Minerva*, groot pl. m. 65 last, gebouwd voor rekening van- en gevoerd zullende worden door kapit. OLDENBURGER van de Pekela.

— Zondag l.l. werd ook te *Nieuw Buinen* na gehoudene morgen-godsdienst een adres geteekend aan Z. M. den Koning, gerigt tegen de nieuwe organisatie der bisschoppelijke hierarchie hier te lande. Dit adres, dat de *Borger* zelve reeds door 73 hoofden van huisgezinnen was onderteekend, werd aldaar met 66 vermeerderd.

— Maandag morgen is een kind van E. BLAAUW, van *Stads-Kanaal*, circa 2 jaren oud, toevertrouwd aan de zorg van eene oudere zuster, circa 11 jaren oud, in 't diep geraakt en verdronken. Wie beklaagt niet die ouders, die, van hunnen veldarbeid geroepen, een lijkje vonden in plaats van hun gezond en bloeijend kind!

— Bij besluit van den 28sten April heeft Z. M., op de voordragt van den minister van binnenl. zaken van den 27sten April, vernietigd twee besluiten van den gemeenteraad van *Ezinge*, van den 9den Maart en 6den April j.l., en zulks op grond van de volgende overwegingen:

„dat de secretaris dier gemeente *P. K. Cleveringa* zonder 's Konings magtiging de bedieningen van zaakwaarnemer en van rijks-schatter voor de personele belasting bekleedt, en in strijd met het bepaalde bij art. 99, in verband met art. 24 4de lid der gemeentewet, een lokaal voor het houden der vergaderingen van den raad en van burgemeester en wethouders, met het benoodigde vuur en licht, aan de gemeente in huur heeft afgestaan;

„dat de gemeenteraad van Ezinge, herhaaldelijk uitgenoodigd, den secretaris uit zijne functiën te ontslaan, wanneer hij van de levering aan de gemeente en van zijne bedieningen van zaakwaarnemer en van rijks-schatter geen afstand wilde doen, in zijne vergaderingen van den 9den Maart en den 6den April j.l. den secretaris in zijne betrekking heeft gehandhaafd,

„dat het besluit tot handhaving van een' ambtenaar, die de hem bij de wet opgelegde verpligtingen miskent, in strijd is met de wet."

— De *Amst. Ct.* komt op tegen een artikel, ook door ons uit *de Grondwet* overgenomen, waarin werd gewezen op het verschil tusschen de geringe som van *f* 800,000, welke de heer *van Bosse* bij de aanvaarding der portefeuille van financiën, in de schatkist gevonden heeft, en het aanzienlijk bedrag van *f* 15,000,000, dat hij daarin heeft achtergelaten, boven en behalve eene aanwijzing op het departement van koloniën van *f* 14,000,000, als zoude dit aan de goede administratie van den afgetreden minister alleen te wijten zijn. Zij meent dat die gunstige financiële toestand vooral moet worden toegeschreven aan de hooge koloniale bijdragen uit 's rijks overzeesche bezittingen in 's lands schatkist gestort en die, volgens opgaven van de *Economist*, alleen over de jaren 1849—51 bijna *f* 17,000,000 meer hebben bedragen dan over de 3 voorgaande jaren, en ook over het jaar 1852 zeer aanzienlijk zijn.

Overzigt van den toestand der wintergewassen in de Provincie Groningen.

Koolzaad. Reeds zeer vroeg openbaarden zich in de planten kleine wormen, die bij het aanvankelijk vochtige weder in den winter veel schade veroorzaakten; toen later de vorst intrad, hoopten sommigen dat deze de wormen zoude dooden, maar het is later gebleken, dat deze vorst op de ziekelijke planten zeer nadeelig gewerkt heeft, zonder de wormen te verdrijven.

Na den winter behielden dan ook de meeste planten een ziekelijk aanzien, en begonnen geheel te verkwijnen, zoodat vele stukken reeds dadelijk werden omgeploegd. Deze wormen hebben zoodanig de overhand, dat men heeft opgemerkt, dat, zoodra zich eenige nieuwe uitspruitsels aan de planten vertoonden, deze bijna onmiddellijk weder werden vernietigd.

De verwachting, dat het Koolzaad-gewas nog wel wat zoude bijkomen, werd te leur gesteld; al naar mate men verder in het voorjaar naderde, ging het gewas achteruit, en dat in zulk eene mate, dat vele stukken, die aanvankelijk voor de beste gehouden werden, langzamerhand wegkwijnden, en nu reeds zijn of worden omgeploegd.

De omploeging is zoo algemeen, als nog maar zelden het geval geweest is. Op het Hoogeland en in het Oldambt zijn vele landbouwers, die geen Koolzaad meer overhouden, ja men vindt enkele gemeenten, waar al het Koolzaad is omgeploegd.

De minst ongunstige berigten zijn die van de koloniën en in het algemeen van de zandgronden; hoewel in de vorige jaren de verbouw van Koolzaad op die gronden eenige uitbreiding verkregen heeft, is de opbrengst van die streken echter altijd van weinig beteekenis in verhouding tot de overige gedeelten der provincie; bovendien zijn de berigten van daar, hoewel niet zóó ongunstig, echter alles behalve voldoende.

Zeer moeijelijk is het, eene eenigzins waarschijnlijke begrooting te maken van de oppervlakte, die nog met Koolzaad is bezet, vooral omdat het natte weder op de zware gronden het omploegen vooràlsnog gedeeltelijk belet; naar hetgeen ons is opgegeven, blijft er op het allerruimst genomen $\frac{1}{3}$ à $\frac{1}{4}$ der oppervlakte des vorigen jaars over, in vele streken veel minder. Met het *Aveelzaad* is het niet beter gesteld dan met het Koolzaad.

Van Oostvriesland zijn de berigten niet gunstiger; zij komen geheel met de hierboven gegevene overeen; men schrijft van daar, dat in de Kromhorn, bij Norden en langs de Noordkust zelfs de betere stukken reeds gedeeltelijk worden omgeploegd, en dat in vele streken die omploeging zoo algemeen is, dat er op die plaatsen weinig sprake van eenen Koolzaad-oogst wezen kan. Van het meer oostelijk gedeelte zijn de berigten tot nog toe iets beter.

Van de overige wintergewassen valt minder te zeggen. De uitzaai van allen is door het ongunstige weder belemmerd; vooral echter is dit het geval met de Winter-*Gerst*, waardoor van dit graan vrij wat minder in den grond gekomen is, dan anders wel het geval zoude geweest zijn.

Van *Tarwe* staat ook wel iets minder te velde dan gewoonlijk, maar dit is van weinig belang.

De verbouw van *Rogge* op de kleigronden neemt meer en meer af en begint langzamerhand van zeer weinig beteekenis te worden. De oppervlakte met Rogge bezaaid zal overigens niet veel met die des vorigen jaars verschillen.

De winter schijnt op deze gewassen geen nadeeligen invloed gehad te hebben; van alle zijden meldt men, dat zij zeer goed staan. Men heeft niet gehoord dat er iets van omgeploegd is.

Door het omploegen van het Koolzaad is er veel grond beschikbaar voor de zomergewassen.

Minder gebruik dan wel zoude verwacht worden, wordt daarvan gemaakt voor het uitzaaijen van het *Zomer-Koolzaad*, daar vele landbouwers vreezen, dat de ziekte van het vorige jaar zich ook dit jaar weder zal openbaren.

Met dat al is het zeer waarschijnlijk, dat er vrij wat meer Zomer-Koolzaad wordt uitgezaaid dan in de vorige jaren; naauwkeurig is dit nog niet op te geven, omdat het natte weder der laatste weken zoowel het omploegen als het op nieuw uitzaaijen belet.

De late winter en het daarop gevolgde natte weder heeft de uitzaai van *Maarte-Gerst* gedeeltelijk tegengehouden, echter is op de zandgronden daarvan nog al wat in den grond gekomen.

De uitzaai van *Zomer-Gerst* zal waarschijnlijk groot zijn, maar vooral van *Haver* en *Boonen* wordt zeer veel uitgezaaid. Mogt het weder op deze laatste gewassen gunstig werken, dan moet men daarvan eenen oogst verwachten, aanzienlijk grooter dan in de vorige jaren. Ook is het buiten twijfel, dat door het omploegen van *Koolzaad* de uitzaai van *Mosterdzaad* zeer belangrijk zal zijn, en de daarmede bezette oppervlakte aanmerkelijk grooter zal worden dan in gewone jaren.

Op de zand- en zavelgronden is reeds veel uitgezaaid, op de kleigronden werkt het natte weder den uitzaai tegen.

Ten gevolge van Zr. Ms. besluit waarbij de Tweede Kamer der Staten Generaal wordt ontbonden, is het niet ondoelmatig te achten thans mede te doen, uit welke leden de ontbonden Kamer was zamengesteld, met aanwijzing der hoofdkiesdistrikten, waaruit zij gekozen waren: I, *Groningen*, S. Blaupot ten Cate; II, *Zuidhorn*, G. Reinders; III, *Appingedam*, J. F. Zijlker en R. Westerhoff; IV, *Assen*, mr. L. graaf van Heiden Reinestein en mr. P. van der Veen; V, *Leeuwarden*, mr. J. Dirks en mr. S. A. Verwey; VI, *Sneek*, mr. H. W. Huguenin en mr. A. F. Jongstra; VII, *Dokkum*, J. T. ter Bruggen Hugenholtz; VIII, *Steenwijk*, J. A. de Fremery; IX, *Zwolle*, mr. B. W. A. E. baron Sloet tot Oldhuis en mr. G. Groen van Prinsterer; X, *Almelo*, mr. M. J. de Man en dr. W. R baron van Hoëvell; XI, *Deventer*, jhr. C. M. Storm van 's Gravesande; XII, *Zutphen*, C. A. E. A. baron van Panhuijs en mr. W. H. Dullert; XIII, *Arnhem*, W. baron van Lijnden en A. baron Mackay; XIV, *Nijmegen*, jhr. J. A. C. A. van Nispen van Sevenaer en jhr. G. E. G. C. K. Dommer van Poldersveldt; XV, *Tiel*, mr. J. J. L. Lemans; XVI, *Amersfoort*, mr. A. W. Engelen en mr. S. van Walcheren; XVII, *Utrecht*, mr. J. K. baron van Goltstein en E. C. U. van Doorn (welk laatste lid, ten gevolge zijner benoeming tot minister van financiën, reeds zijn ontslag had genomen); XVIII, *Hoorn*, mr. A. S. van Nierop en jhr. mr. D. v. Akerlaken; XIX, *Alkmaar*, J. J. Rochussen en S. A. de Moraaz; XX, *Haarlem*, mr. W. H. van Voorst; XXI, *Amsterdam*, mr M. H. Godefroi, H. Stolte, mr. J. Heemskerk, B.z., mr. F. A van Hall (die ten gevolge zijner benoeming tot minister van buitenl. zaken, reeds zijn ontslag genomen had) en mr. H. Provó Kluit; XXII, *Leiden*, jhr. mr. D. T. Gevers v. Endegeest en P. H. baron Taets v. Amerongen tot Natewisch; XXIII, *Gouda*, mr. G. M. van der Linden en mr. L Metman; XXIV, *Delft*, mr. K. A. Poortman en mr. W. Wintgens; XXV, *Rotterdam*, J. C. Baud en jhr. mr. W. T. Gevers Deijnoot; XXVI, *'s Gravenhage*, jhr. W. Boreel tot Hogelanden (die onlangs zijn ontslag genomen heeft) en mr. P. C. Schooneveld; XXVII, *Dordrecht*, mr. A. G. de Raadt en mr. P. Blussé van Oud-Alblas; XXVIII, *Gorinchem*, C. Schiffer; XXIX, *Middelburg*, mr. J. J. Slicher van Domburg en mr. D. van Eck; XXX, *Goes*, P. J. Bachiene; XXXI, *Zierikzee*, mr. S. A. Anemaet; XXXII, *Breda*, mr. L. D. Storm en mr. K. A. Meeussen; XXXIII, *Tilburg*, mr. C. C. A. Beens en mr. F. J. Jespers; XXXIV, *Eindhoven*, J. F. van der Heyde en mr. J. B. Bots; XXXV, *Maastricht*, mr. P. F. L. Wintershoven en mr. K. L. de Limpens; XXXVI, *Roermond*, M. P. L. de Lom de Berg en J. J. A. van Wijlick, XXXVII, *Boxmeer*, mr. J. B. J. Hengst, en XXXVIII, *'s Bosch*, mr. J. L. A. Luyben en dr. J. H. H. de Poorter.

Longziekte-inenting.

Reeds verscheidene malen hebben wy onze lezers gesproken van het middel door M. WILLEMS, van Hasselt, gevonden, om de verschrikkelyke plaeg der longziekte van het vee te weren. Het gouvernement heeft nu de rapporten uitgegeven, welke van verschillende zyden nopens de uitvinding zyn ingekomen.

Die rapporten, hoeven wy het te zeggen, zyn meestal ongunstig. De eenen der geraedpleegden persoonen keuren de longziekte-inenting volstrekt af; de anderen bekennen dat zy nuttig kan zijn *in sommige gevallen*, maer dat zy eigentlyk geen radikael geneesmiddel is; terwyl weêr andere ze halvelings goedkeuren, doch drukken op de gevallen, waerin ze mislukten, en heel ligt glyden over die, waerby zy werkelyk goede uitslagen opleverde.

Dit alles is niet dan heel natuerlyk. Aan den toon, die in meest al de rapporten voorheerscht, ziet men dat degene, die ze opmaakten, zich door persoonlyke belangen te zeer lieten vervoeren. Bewyzen nu de rapporten iets tegen de uitvinvan Mr. WILLEMS? ziedaar de vraag. Wij hebben die rapporten met aendacht doorlezen, en wy aerzelen niet, om op die vraag met een volmondig neen te antwoorden.

Het is met de longziekte-inenting even zoo gesteld als vroeger met de koepok-inenting. In den beginne waren ook, niet alleen de menschen, die 't minst van geneeskunde verstonden, maer ook anders verlichte geneeskundigen, tegen dezelve, en weinigen dorsten later haer, gelyk wylen doktor VRANCKEN, verdedigen en aenpryzen. Zulks heeft de koepok-inenting niet belet algemeen in zwang te komen, wyl zelfs hare vyanden eindelyk zich verpligt zagen hare voortreffelykheid te bekennen. Wy gelooven dat het met de longziekte-inenting van M. WILLEMS ook zoo zal gaen, en dat de ongunstige stemming zelfs der huidige verslaggevers tegen de goede uitwerkselen van het redmiddel niet zullen bestand wezen. (*Vl. Stem.*)

Nieuwe mededeeling nopens de Vischfokkerij.

In een der jongste nommers van het *Journal des Débats* leest men de volgende mededeeling van den beroemden natuurkundige, den heer LÉON FOUCAULT: Het is thans uitgemaakt, dat men door kunstmatige bevruchting het uitkomen kan bewerken van de eijeren der vischsoorten, die het geschiktst tot voedsel voor den mensch zijn, onverschillig hoe groote hoeveelheid van die eijeren men ook neme. Daaromtrent kan geen twijfel meer bestaan na de schoone uitkomsten, welke de heer COSTE verkregen heeft bij de proeven, die hij in eene der inrigtingen van de Parijsche hoogeschool met zalm heeft genomen; en alzoo is het eerste gedeelte opgelost van het vraagstuk der bevolking van zoet water met visch. Maar voor nadenkende lieden, die zich door het welslagen van den eersten stap niet laten verblinden, was het nog niet uitgemaakt, dat men die honderd duizenden uit de kunstmatig bevruchte eijeren gekomen vischjes tot genoegzamen wasdom zou kunnen brengen, om te kunnen worden overgeplant in de wateren, die men vischrijk wil maken; dit scheen hoogst moeijelijk, inzonderheid bij de vischsoorten, die, zoo als de zalm, van levend aas leven en aan welke men bezwaarlijk eene voor hare voeding genoegzame hoeveelheid waterdiertjes zou kunnen verschaffen. Men moest derhalve trachten, het uitbroeisel van deze vischsoorten in de waterbakken in het leven te houden met ander voedsel, dan zij in het vrije water zoeken, en te dien einde moest men hun instinct misleiden, door het aanbieden van een namaaksel.

De heer COSTE heeft in de zitting der Parijsche akademie van wetenschappen, van den 11den dezer maand, medegedeeld, dat hem dit is gelukt. De jonge zalmen en forellen, die in eene der inrigtingen van de Parijsche hoogeschool uit de kunstmatig bevruchte eijeren zijn verkregen, worden aldaar thans in het leven gehouden met dood aas, hetwelk zoo fijn gemaakt wordt, als noodig is voor de kleine diertjes, die men er mede wil voeden. De volgende bijzonderheden werden daaromtrent door den heer COSTE medegedeeld. Tweeduizend pas uitgekomen zalmen werden gezet in eene naauwe buis van gebakken aarde van 55 duimen lengte, 15 duimen breedte en 8 duimen diepte, waarin men stroom houdt door een watersprank zoo dik als een stroohalm in te laten. In dit verblijf groeijen de vischjes zigtbaar en sneller, dan die in vrijheid leven; zij worden gevoed met gekookt en in fijne vezeldraden verdeeld vleesch, en dit wordt door het jonge gedierte met meer gretigheid en met meer goed gevolg genuttigd, dan het geronnen bloed, waarmede eene proef genomen is op aanraden van GEHIN en REMI, de beide visscherlieden, wier bemoeijingen het eerst de aandacht en de zorg des gouvernements op de kunstmatige vischteelt hebben gevestigd. In deze door den heer COSTE medegedeelde bijzonderheden is de soort van voedsel opmerkelijk, maar meer nog de mogelijkheid, om dit voedsel aan een zoo groot aantal diertjes in eene zoo kleine ruimte toe te dienen.

Correspondentie.

Het artikel „Beschrijving Personeele Belasting en Patenten" kan, gelijk het ligt, niet worden geplaatst.

Kerk- en Schoolnieuws.

HOOGEZAND, 3 Mei. Heden is door den kerkeraad der Hervormde gemeente alhier uit het bevorens geformeerde drietal met *eenparige* stemmen tot herder en leeraar der gemeente beroepen de heer *Wicherus Cornelius van der Zwaag*, predikant te Dronrijp.

ONSTWEDDE, 29 April. Heden is alhier het berigt ontvangen, dat de weleerw. heer *A. Buning*, predikant te Ee (Friesland) *andermaal* voor het beroep van Onstwedde heeft bedankt.

— De kerkeraad der Remonstrantsch-Geref.-gemeente te 's Gravenhage heeft, ter vervulling der vakature, ontstaan door het aan ds. *J. Brester* verleende emeritaat, na gemaakt *drietal*, bestaande uit de pred. *J. Herman de Ridder*, te Gouda; *J. J. van Vollenhoven*, te Utrecht, en *J. M. Maronier*, te Zevenhuizen, tot herder en leeraar beroepen den wel eerw. zeergel. heer *J. J. van Vollenhoven*, te Utrecht.

Op den 20sten April j.l. heeft het vergelijkend examen voor de vacerende onderwijzersbetrekking te *St. Jacobi-Parochie* plaats gehad. Met het formeren eener nominatie moet men aldaar, dezer dagen, op eene ongewone wijze te werk gegaan zijn. Uit de 19 sollicitanten heeft men, — zonder een bepaald getal van diegenen, welke op 't examen het meest uitgemunt hadden, te vormen, — eerst een zes- en daarna een drietal genomineerd. Op het drietal komt ook voor *J. Glastra van Loon*, onderwijzer te Poppingawier.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

van ƒ 80 tot ƒ 90; ƒ 100 en een enkele iets hooger. Vaalmelkte van ƒ 35 tot ƒ 70.

ASSEN, 4 *Mei*. Op de voorjaars-veemarkt, den 29sten April l.l. te Zuidwolde gehouden, waren aangebragt 198 koeijen, 10 kalveren, 28 varkens, 260 schapen en 5 geiten. Bijna alles is voor hooge prijzen verkocht geworden. De koeijen golden van ƒ 40 tot ƒ 90, de varkens van ƒ 15 tot ƒ 28, de schapen van ƒ 3 tot ƒ 5 en de geiten van ƒ 2 tot ƒ 4.

AMSTERDAM, 2 *Mei*. Heden werden aangevoerd 218 vette runderen vleg van de band voor ƒ 225, ƒ 190 en ƒ 160. 363 melk- en vare-koeijen met goeden kooplust, voor ƒ 120, ƒ 90 en ƒ 70. 139 vette varkens golden 50 à 52 cent het Ned. ℔, 59 magere varkens voor ƒ 12, ƒ 8 en ƒ 7.

LONDEN, 2 *Mei*. De veemarkt was onveranderd, hebbende men voor puik Ossenvleesch 4 a 4.2 per 8 pond bewilligd.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 4 *Mei*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63¾, 63⅞, 63⅞; Dito Dito 3 pCt. 74⅝, 74¾, 74S; Dito Dito 4 pCt. 94$\frac{1}{16}$, 94⅜, 94½; O. I. Leening 4 pCt. 94$\frac{3}{16}$, 94¼; Maatsch. v. Weld. 4 pCt. 87½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. 52$\frac{15}{16}$. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 75. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 pCt. 23⅞, 24$\frac{1}{16}$, 23$\frac{15}{16}$; Dito 3 pCt. 47¾; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 43, 43⅛, 43; Coup. Bewijzen 6⅝, 6⅞, 6$\frac{11}{16}$; Amort. Schuld 5$\frac{9}{16}$, 5⅝. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 41⅝, 41⅝; Dito Dito 4 pCt. 39¼.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 107¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 92¾; Dito bij *Stieglitz* en *Co.* 4 pCt. 91⅞, 91$\frac{15}{16}$; Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 91⅝; Cert. v. Inschrijving in Assign. 6 pCt. 73¾. — POLEN, Certificaten 4 pCt. 86¾. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 83, 83⅛; Dito 2½ pCt. 42; Dito Nieuwe 1847 2½ pCt. 42⅞, 42$\frac{15}{16}$; Dito 1851 en 1852 2½ pCt. 42¾, 42$\frac{13}{16}$; Dito Nieuwe 5 pCt. 93$\frac{11}{16}$, 93⅞; Metall. La. B. 5 pCt. 93$\frac{11}{16}$, ⅞, ¾; Weenerb. bij *Goll en Co.* 4 pCt. 70¼; Amerik. Bank-Actiën 5⅛, $\frac{3}{16}$; Dito Orig. 4⅞; Denem. 5 pCt. 104; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100¼; Braz. 5 pCt. 99⅛; Dito 1843 5 pCt. 100⅜; Mexik. 26⅜, ⅜, ½; Gren. 2½ pCt. 22$\frac{3}{16}$; Dito Uitg. 11, $\frac{1}{16}$, Ecuador 4⅝; Venez. 3½ pCt. 39⅛, ¼, ¼; Grieken 5 pCt. 7, ⅛.

In Holl. fondsen was heden geene noemenswaardige variatie. In Integr. en 4 pCts. vertoonde [illegible] omzet nog al eenige levendigheid. Van vreemde [illegible], bij geanimeerde affaire in 1 pCts. en Bewijzen Coup. ongunstiger gestemd. Ook Portug., Grieksche en Mexik. werden tot verminderde prijzen afgegeven. Russische rust. Oostenr. blijven in eenige dobbering als gisteren. Naar Fransche 3 pCts. was eenige meerdere vraag.

St. Ga. Onb. St. 7⅛, ¼, Dito Coup. ƒ $\frac{15}{16}$; R. Gr. Onb. St. St. Mexik. Onb. St. 26$\frac{1}{16}$, ⅛, $\frac{1}{16}$; 4 pCt. Supplement. Weener [illegible] 6⅜.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63⅞; Spaansche 1 pCt. 23$\frac{15}{16}$; Binnenl. 3 pCt. 43; Metall. 5 pCt. 83⅜; Dito 2½ pCt. 42$\frac{15}{16}$.

ADVERTENTIEN.

KEURING VAN

SPRINGSTIEREN,

boven de twee jaren oud,

van wege het **GENOOTSCHAP *TER BEVORDERING VAN NIJVERHEID***, gevestigd te *ONDERDENDAM*, op ZATURDAG den 7den Mei 1853, des voormiddags te 10 uur, op de navolgende plaatsen:

Te *Onderdendam* bij JAN KNOOP PATHUIS.
Te *Uithuizen* in de Herberg *de Roos*, bij A. BULTHUIS.
Te *Mensingeweer* bij JOHs. BULTHUIS.
Te *Appingedam* bij J. EBENS.
Te *Zuidhorn* bij de Erven OSSENTJUK.
Te *Zuidbroek* bij de Wedw. KOOPS.
Te *Veendam* bij E. H. EVERS.
Te *Winschoten* bij EGGE VAN DIJK.
Te *Bellingewolde* in het GEMEENTEHUIS, en
Te *Onstwedde* in het GEMEENTEHUIS.

Aan den op iedere Keuring door Heeren Beoordeelaren waardig gekeurden Springstier zal, van wege het voornoemd Genootschap, worden uitgereikt eene Premie van ƒ 20—00, en aan den door goede hoedanigheden uitmuntende en naastbij aan den besten komende eene Premie van ƒ 10—00, waartegen de Eigenaren van dezelve zich *schriftelijk* zullen moeten verbinden, om de bekroonde Stieren nog een half jaar ter dekking aan te houden en te gedoogen, dat zij op de hoornen worden gemerkt met de letter N. — Voorts zal de Eigenaar van den op ieder der bovengenoemde Keuringen bestgekeurden Springstier verpligt zijn, zijnen Stier op de eindkeuring, welke ten huize van den Logementhouder P. PLAAT, bij het Nieuwe Kerkhof in het *Nieuwe Paard*, te *Groningen*, op Vrijdag den 13den Mei 1853, des voormiddags te 10 uur, TE GELIJK MET DE DOOR DE COMMISSIE VAN LANDBOUW UITGESCHREVEN TENTOONSTELLING, zal plaats hebben, ter mededinging naar de beide hoogste Prijzen aan te bieden. Deze Prijzen zullen bestaan uit twee, elk van ƒ 50—00, en wel een voor den aldaar best gekeurden Springstier uit de reeds Bekroonden op de vijf eerstgenoemde plaatsen, en een voor den aldaar best gekeurden Springstier uit de reeds bekroonden op de vijf laatstgenoemde plaatsen.

Diegene, die zijnen op de eerste Keuring bekroonden Stier niet op de eindkeuring aanbiedt, zal zijn regt op de behaalde Premie van ƒ 20—00 verbeurd hebben, welke te *Groningen* op de eindkeuring zal worden uitbetaald.

Alle Veehouders in dit Gewest worden in het belang van den Gewestelijken Veestapel uitgenoodigd, het voornoemd Genootschap, ter bereiking van het doel dezer Keuring, de verbetering en veredeling van het RUNDVEE, behulpzaam te willen zijn, hunne Stieren op de voornoemde plaatsen ter mededinging te willen aanbieden, en door het bezoeken zoo der afzonderlijke als der eindkeuring van hunne belangstelling te doen blijken.

Namens het Bestuur,
Mr. A. J. VAN ROIJEN, *Secretaris.*

NEÊRLANDS HEIL.

In de VERGADERING der **KIESVEREENIGING *Neêrlands Heil***, heden gehouden, zijn voor de aanstaande vacatures in het COLLEGIE van PROVINCIALE STATEN van *Groningen* tot Kandidaten verkozen de Heeren

***Mr.* A. MODDERMAN.**
***Mr.* J. W. QUINTUS.**
U. G. SCHILTHUIS, J.z.
***Mr.* H. J. TRIP.**

GRONINGEN, 27 April 1853.

Namens de Kiesvereeniging:
H. A. SPANDAW,
President.
I. L. SCHAAP,
Secretaris.

NEÊRLANDS HEIL.

De LEDEN van de KIESVEREENIGING ***NEÊRLANDS HEIL*** worden verzocht, eene VERGADERING bij te wonen, op DONDERDAG den 12den dezer, des namiddags te 4½ uur, ten Huize van den Kastelein TEN HAVE, aan de Groote Markt te *Groningen*, ten einde over te gaan tot de keuze van een' **KANDIDAAT** voor het Lidmaatschap van de TWEEDE KAMER der STATEN GENERAAL.

Al de Kiesgeregtigden, die zulks verkiezen, worden uitgenoodigd, om zich bij deze Vereeniging aan te sluiten en de Vergadering bij te wonen.

GRONINGEN, 4 Mei 1853.

H. A. SPANDAW, *President.*
I. L. SCHAAP, *Secretaris.*

KIESVEREENIGING

Vrijheid en Orde.

In de VERGADERING der VEREENIGING van den 2den dezer werd, na aanvulling van het **Dubbeltal** Kandidaten met den Heer J. SWAAGMAN, JR., in plaats van den Heer D. VAN HOUTEN, die voor de Kandidatuur had bedankt, bij eene eerste stemming en bij volstrekte meerderheid, het volgende **VIERTAL KANDIDATEN** voor de **Provinciale Staten** vastgesteld:

De heeren **U. G. SCHILTHUIS, J.z.**
K. MESDAG.
H. B. ONNES.
J. SWAAGMAN, JR.

Op WOENSDAG den 11den dezer, 's avonds te 7 uur, zal er, ten Huize van TIDDENS, weder eene **VERGADERING** gehouden worden, tot het kiezen van een' **KANDIDAAT** voor het Lidmaatschap van de **Tweede Kamer der Staten Generaal.**

GRONINGEN, 4 Mei 1853.

Namens het Bestuur der Vereeniging vd.:
L. ALI COHEN, *Secretaris.*

KIESDISTRIKT GRONINGEN.

Eenige **KIEZERS**, die den BIJBEL, NEDERLAND en ORANJE liefhebben, achten het, nu vooral, hunnen pligt, bij de **aanstaande VERKIEZINGEN**, in deze gewigtvolle dagen, naar de STEMBUS te moeten gaan; — daarom is het, dat zij hiermede kennis geven aan hunne MEDEKIEZERS, die zich vereenigen met de leus: de ***BIJBEL, NEDERLAND*** en ***ORANJE***, voornemens te zijn, bij de verkiezing van **LEDEN** voor de PROVINCIALE STATEN, op DINGSDAG den 10den Mei e.k., hunne stemmen uit te brengen op:

Jhr. **W. HORA SICCAMA van SLOCHTEREN.**
Prof. **CH. MULDER.**
Jhr. Mr. **O. Q. I. J. van SWINDEREN.**
Mr. **S. M. S. MODDERMAN.**

*** De **COMMISSIE** van **TOEZIGT** over de **NORMAALSCHOOL** voor **GYMNASTIE** berigt, dat er bij voortduring gelegenheid is, om onder behoorlijk toezigt en leiding **JONGELIEDEN**, zoowel JONGENS als MEISJES, in afzonderlijke Leeruren **Onderwijs** te doen genieten in **Gymnastische Oefeningen.**

De Prijs voor de 3 maanden is bepaald op een Gulden, waarvoor men tweemaal in de week van het onderwijs kan gebruik maken.

Voorts heeft de Commissie bepaald, om den Zomer-Cursus der Lessen te beginnen den 3den Mei 1853, en wordt ieder, die genegen mogt zijn zijne **Kinderen** of **Pupillen** in genoemde Oefeningen te laten deelnemen, verzocht, zich te vervoegen bij den Onderwijzer **N. RIJKENS**, in de Oude Ebbingestraat.

GRONINGEN, 2 Mei 1853.

De Commissie voornoemd:
H. BEEKHUIS DAMSTÉ, *Voorzitter.*
B. BRUGSMA.
R. G. RIJKENS.
Dr. P. TRESLING.
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

PREDIKANTEN-VEREENIGING

in de **Provincie *Groningen*.**

VERGADERING te *GRONINGEN*, in het CONCERTHUIS, op DINGSDAG den 10den Mei, des vormiddags precies te 10 uur. Evangeliedienaars in de Provincie, die geene Leden der Vereeniging zijn, kunnen zulks worden door ter Vergadering te verschijnen.

Namens het Bestuur:
J. DOUWES, JR., *Scriba.*

*** **GEWONE VERGADERING** der AFDEELING *APPINGEDAM* van het NEDERLANDSCH ZENDELINGGENOOTSCHAP, op den 2den PINKSTERDAG, den 16den Mei 1853, des namiddags te *drie* uur, ten Huize van den Logementhouder WESSEL HOUWING, te *Appingedam.*

G. PALMER HOUWERZIJL,
Secretaris der Afdeeling.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

G. COLON,
van het *Nieuwe Diep,*
met
S. J. CORBELIJN,
van *Groningen.*

GRONINGEN, 28 April 1853.

*** Getrouwd:

G. NIENHUIS
met
M. A. WESTERMOLEN.

APPINGEDAM, 2 Mei 1853.

*** Bevallen van een' welgeschapen *ZOON* A. DE VISSER—SINGER.

GRONINGEN, 3 Mei 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel van een' welgeschapen *ZOON* C. VAN HAMEL—RAMAER, hartelijk geliefde Echtgenoot van

J. A. VAN HAMEL.

GRONINGEN, 4 Mei 1853.
Eenige kennisgeving.

*** Op den 25sten April 1853 overleed te *Vorden*, de Heer GERRIT VAN OLST, tot diepe droefheid van zijne Familie en Naastbestaanden; zullende, volgens zijn uitdrukkelijk verlangen, geene uitwendige teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed ons jongste Dochtertje ANTJE JOHANNA, in den ouderdom van ruim zeven en een half jaar.

GRONINGEN, 4 Mei 1853.

B. KLEIN.
J. KLEIN—GROENMAN.

*** Door **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, is alom verzonden:

KRAMERS' WOORDENTOLK

VERKORT, 5de DRUK.

Prijs ƒ 0 90, en in Linnen, met vergulden rugtitel ƒ 1,10.

Deze **VIJFDE** druk, door den Schrijver zelf met zorg nagezien en aanzienlijk vermeerderd, onderscheidt zich van de vorigen door eene fraaije en duidelijke, geheel nieuwe letter en keurige uitvoering, in weerwil waarvan de zoo geringe prijs onveranderd bleef; waardoor het thans nog meer dan vroeger een beknopt, duidelijk en onmisbaar *vade-mecum* is voor den **Ambtenaar, Koopman, Fabrikant, Kunstenaar, Dagbladlezer enz.**

*** Bij den Boekhandelaar **T. VAN HALTEREN**, te *Wildervank*, is van de pers gekomen, en bij de Boekhandelaars SCHIERBEEK en SMIT, te *Groningen*, en verder alom te verkrijgen:

De Bisschoppelijke Hierarchie, de Protestantsche beweging en het Ministerie, *of de jongste gebeurtenissen in Nederland, beschouwd uit een grondwettig en Christelijk oogpunt*, door ***A. WINKLER PRINS***, Doopsgezind Predikant te *Veendam.* Prijs 50 Cents.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **B. VAN BOEKEREN** [illegible] **HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:

DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK

VAN DE

NEDERLANDSCHE WETBOEKEN,

benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,

uitgegeven onder toezigt van

***Mr.* A. OUDEMAN.**

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten*, *Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **ƒ 4—90** *in Zakformaat* en **ƒ 6—20** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** Bij **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, komt van de Pers de **9de Aflevering** van:

J. KRAMERS, Jz.,

GEOGRAPHISCH WOORDENBOEK

der geheele Aarde,

kompleet in 20 Aflever. à 75 Cents, die te zamen één Boekdeel zullen uitmaken. Hoogstgunstige beoordeelingen vielen reeds aan het in het licht verschenen gedeelte van dit Werk te beurt, o.a. in de *Gids*, door Prof. VETH; in de *Astrea* door Dr. WAP; enz. Hoewel dit Woordenboek slechts één lijvig Boekdeel zal uitmaken, zal echter de volledigheid weinig te wenschen overlaten, hetgeen alleen mogelijk wordt gemaakt door den **buitengemeen kleinen, doch uiterst zuiveren en duidelijken Letterdruk.**

Krachtens Bevel van den Edel Achtbaren Heer REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **J. J. EILEBRECHT**, vroeger Koopman te *Groningen*, worden alle BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS van den Gefailleerde opgeroepen, om op DINGSDAG den 31sten Mei 1853, des voormiddags te half tien uur, te verschijnen in de AUDIËNTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, ten einde de **VERIFICATIE** der **SCHULDVORDERINGEN** voort te zetten en voorts te beslissen over een namens den Gefailleerde aangeboden **ACCOORD.**

GRONINGEN, 4 Mei 1853.

De Curator:
B. TELLEGEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente ***MARUM*** gedenken, op WOENSDAG den 18den Mei 1853, des voormiddags te 10 uur, in het GEMEENTEHUIS te *Marum*, over te gaan tot de **aanbesteding** van het **UITDIEPEN van het LANGS- en DWARSDIEP**; waarvan het Bestek van af den 1sten Mei e.k. ter lezing voorligt in het GEMEENTEHUIS voornoemd.

MARUM, 26 April 1853.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Marum:
J. F. OBBES.
Ter ordonnantie van dezelven:
A. E. PALSMA.

VEEMARKT te *Zuidbroek.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van de Gemeente ***Zuidbroek*** brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **VOORJAARS-VEEMARKT, op den 10den Mei 1853** invallende, dit jaar, ter zake van de Verkiezingen van Leden voor de Provinciale Staten, **niet** op dien dag, maar op den daaraanvolgenden, zijnde **WOENSDAG den 11den Mei,** zal plaats hebben; alsmede dat op dezelve geen VEE zal toegelaten worden, dan voorzien van behoorlijke Gezondheids-Certificaten.

ZUIDBROEK, 23 April 1853.

Burgemeester en Wethouders voornd.:
E. H. BOER.
De Secretaris:
H. KOOPS.

Hagelslag.

De **DEELGENOOTEN** van deze MAATSCHAPPIJ van ONDERLINGEN WAARBORG tegen het VERLIES van VELDGEWASSEN door HAGELSLAG, alleen voor de *PROVINCIE GRONINGEN*, en gevestigd te *BEERTA*, worden verzocht de Betaling der gewone Contributie van 10 Cent voor ieder ƒ 100—00 Waarborg, in deze maand MEI aan den Ondergeteekende te willen doen.

Tot deelneming in deze Maatschappij kan men zich melden bij de vroeger opgegevene Correspondenten: W. HOUWING, te *Appingedam*, en B. DIJKSTERHUIS, te *Warfhuizen*, alsmede bij den

Secretaris en Ontvanger:
B. CRAKER.

DILIGENCE-BERIGT.

Iederen morgen om zeven uur vertrekt er van het Logement van den Heer **H. VAN DER LAAN**, te *Groningen*, voor PASSAGIERS en GOEDEREN, een **wellingerigte en gemakkelijke POSTWAGEN**, over ***Zuidbroek, Winschoten*** en ***N. Schans*** naar ***Leer***, v. v., in correspondentie op ***Oldenburg, Bremen*** en ***Hamburg.***

☞ De **MARKTDAGWAGEN** wordt gedurende de Zomermaanden **gestaakt;** evenwel zal er iederen morgen om **8 uur** gelegenheid zijn naar ***Groningen***, door de Dienst van den Heer **BUWALDA**, die des namiddags om **half 5** wederom van ***Groningen*** vertrekt.

G. MONKHOST,
Ondernemer.

Vrijdag den 6den Mei 1853,

des namiddags te 3 uur, zullen, vóór de Behuizing van wijlen JAN BARTELDS DELKER, in de Sledemennerstraat te *Groningen*, publiek worden verkocht:

4 KALFKOEIJEN, 4 VAALMELKTE KOEIJEN; voorts eene partij MELK- en BOERENGEREEDSCHAPPEN, waaronder KOPEREN EMMERS. Te bezien des voormiddags van den Verkoopdag.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Maandag den 9den Mei 1853,

des namiddags om twee uur, zal, voor de Woning van wijlen N. DIEMER, in de Bloemstraat, publiek worden verkocht: een EIKEN KABINET, HALVE KASTKLOK, OUDERWETSCH PORSELEIN, TIN, GLAS, AARDEWERK, BEDDEGOEDEREN, ENZ. Te bezien des morgens op den Verkoopdag van 9—12 uur.

FOKKO NIEWOLD BOSCH.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,
gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*
APRIL 1853.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDS-TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur
24	756,87	756,61	755,33	5,7	5,0	5,3	0,93	0,87	0,93	Z.Z.W.	N.W.	Z.Z.O.	betrokken	betrokken	bewolkt
25	748,37	743,10	743,58	4,3	6,5	5,6	0,91	0,94	0,77	O.	O.t.Z.	„	„	regen	„
26	742,67	748,47	752,70	4,4	7,8	4,7	0,94	0,74	0,91	O.Z.O.	W.Z.W.	Z.Z.W.	„	betrokken	„
27	756,83	758,08	759,22	5,5	8,0	5,9	0,91	0,78	0,87	Z.Z.W.	W.t.N.	N.W.t N.	bewolkt	bewolkt	weinig bewolkt
28	759,63	758,85	758,69	6,2	8,4	4,8	0,80	0,70	0,91	N.t.W	N.t.W.	N.t.O.	„	„	betrokken
29	756,75	755,43	754,92	6,1	10,8	8,1	0,96	0,76	0,93	N.O.t.N.	O.N.O.	N.O.t.O.	betrokken	„	bewolkt
30	753,96	755,12	757,02	9,7	15,0	9,3	0,94	0,81	0,96	O.t.Z.	N.W.tN.	N.N.W.	bewolkt	„	betrokken

Gemidd. over de maand April: 756,37 — 6,1 — 0,86 — regen 63,8 strepen

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.